

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXXI

Vasaris - February 27, 1986

Nr.9

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

FILIPINŲ DRAMA

Kaip rasti pakenčiamą išeitį?

Vytautas Meškauskas

Jau rašėm, kad situacija Filipinų archipelage Washingtono administraciją pastatė prieš labai keblią mįslę. Iš vienos pusės prezidentas Marcos buvo laikomas nuoširdžiu JAV draugu ir antikomunistu, nors paskutiniu metu jis pradėjo neaiškų flirtą su Maskva. Tai siūlytų užmerkti akis prieš visokias sukybes per rinkimus ir toliau palaikyti normalius santykius su Marcos, kaip teisėtai išrinktu prezidentu. Ar nesikalbama su kitais valdovais, kurie nebuvę demokratiškai išrinkti, kaip pvz. Pakistano Zia ar net tuo pačiu Gorbačiovu?

Iš kitos pusės tačiau Marcos valdymas nebuvo ir nėra labai sėkmingas. Nepaisant JAV pagalbos, jis vis dar nesugeba susitvarkyti su jau seniai rusenančiu komunistų sukilimu. Sakoma, kad kol kas tai daugiau lokalinis sąjūdis, išsilaikęs daugiau iš gyventojų nepasitenkinimo labai sunkia ūkine būkle negu paramos ir kurstymo iš šalies. Nugalėti komunistinį sukilimą reikia praveisti ūkines bei socialines reformas ir pertvarkyti Filipinų kariuomenę, kuri daugiau rūpinasi Marcos režimo išlaikymu negu kova su sukilėliais ar krašto saugumu bendrai. Aiški JAV parama jam sukiršintų didelės gyventojų dalies nuotaikas ir ko gero leistų komunistams vaidinti didesnę vaidmenį negu iki šiol, nes opozicija prieš Marcos yra tik labai palaida koalicija.

Ta aplinkybė verčia abejoti, ar tikrai daug geriau būtų, jei prezidentu taptų Marcos varžovė Corazon C. Aquino, kuri politikoje faktinai yra visai naujokė. Į politiką ją pastūmėjo jos vyro Benigno S. Aquino nužudymas 1983 m. Atrodo, kad ji, grįžtantį iš savanoriškos tremties JAV-bėse nužudė Marcos kariai, bandydami kaltę už tai primesti komunistam. Jei tikrai taip, tai buvo pats kvailiausias Marcos režimo žygis, taip išpopuliarinęs iki tol nežinomą moteriškę — Benigno našlę, kad ji per rinkimus net paties Marcos duomenimis surinko tik porą nuošimčių balsų mažiau

negu jis. Tuo tarpu beveik visuotinu įsitikinimu, prie kurio prisidėjo ir 113 Filipinų vyskupų, Conrazon Aquino iš tikro rinkimus būtų laimėjusi. Žinoma, vienas dalykas būti opozicijoje, kitas — valdyti kraštą.

Yra dar viena abejonė. Ar turime tikrai tesingas žinias apie Filipinus ir jų gyventojų nuotaikas? Niekam nepaslaptis, kad JAV media turi daugiau simpatijų kairei negu dešinei. Per jos prizmę mes gal negalime gerai įžiūrėti, tačiau net toks dešinysis kolumnistas kaip Robert Novak sutinka, kad, kaip ten būtų, Marcos yra pats nepopuliariausias žmogus Filipinuose ir turėtų pasitraukti.

Bet kaip? Formaliai jis buvo jam paklusnaus parlamento patvirtintas prezidentu ir nėra jokio būdo jį pašalinti jam pačiam nesutinkant. Žinia, jis galėtų pats atsistatydinti ir pavesi savo pareigas 75 m. viceprezidentui, kuris galėtų bandyti sudaryti plačios koalicijos vyriausybę. Bet sutikti su tokia išeitimi pirmiausiai reikėtų įkalbėti Marcos, kuriam reikėtų užtikrinti imunitetą už buvusius nusikaltimus ir leisti pasidžiaugti senatve užsienyje, su visų pirma — JAV-bėse, sukauptais turtais. Tokia išeitis be abejo būtų geriausia, bet duotų labai daug progos kritikuoti JAV-bes ir tikrai nepasidėtų prie Reagano administracijos populiarumo pakilimo šiame krašte.

(Nukelta į 2 psl.)

Lietuvos gen. konsulas V. Čekanauskas buvo pagrindinis kalbėtojas Vasario 16 minėjime Chicagoje.

Justino Šidlausko nuotr.

KENČIANČIOS LIETUVOS SIMBOLIS... Jurgio Daugvilos skulptūra Rūpintojėlis. Iš Čiurlionio Galerijoje Chicagoje vykstančios skulpt. Jurgio Daugvilos kūrinių parodos, kuri atidaryta iki kovo 2 d.

Vasario Šešioliktoji Chicagoje *Mečys Valiukėnas*

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 68-ųjų metinių minėjimas Chicagoje įvyko vasario 15 ir 16 d. d. Vasario 15 d. prie žuvusių

dėl laisvės paminklo pakeltos vėliavos ir padėta gėlių puokštės. Šiose apeigose dalyvavo Jaunimo centro namuose veikiančių lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujant direktoriui J. Masilionui.

Vasario 16 d. ryte iškilmingai buvo pakeltos JAV ir Lietuvos vėliavos šv. M. Marijos Gimimo šventovės aikštėje. Pakėlimo ceremonijas tvarkė ir jose organizuotai dalyvavo LŠST Vytauto Didžiojo rinktinės valdyba ir šauliai.

Pamaldos. Šv. Mišias šv. Mergelės Marijos Gimimo šventovėje atnašavo vysk. Vincentas Brizgys. Liet. ev. liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje pamaldas laikė ir pamokslą, šios liet. šventės mintimis, pasakė vysk. Ansas Trakis. Ir ki-

tose kat. ir evangelikų bažnyčiose minimą dieną buvo specialios pamaldos.

Minėjimas įvyko Marijos aukšt. mokyklos salėje. Jį pradėjo ir vedė Matilda Marcinkienė, Chicagos lietuvių tarybos pirmininkė. Jos pakviesti Dariaus-Girėno ir Don Varnas veteranų postai įnešė Valstybines, postų, o kitų organizacijų atstovai savo vėliavas į sceną. JAV ir Lietuvos himnai sugiedoti, vad. solistei Margaritai Momkienei, akomp. muzikui M. Motekaičiui. Invokaciją atliko kun. V. Rimšelis. Vasario 16 d. aktą perskaitė pirm. M. Marcinkienė. Minėjime dalyvaujantieji Lietuvos kariuomenės kūrėjai-savanoriai iškviečiami prieš sceną ir

(Nukelta į 4 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Dar apie Filipinus. - Naujas perbėgėlis iš Sovietijos. - Šviesesnės ūkinės perspektyvos. - Japonai pelnosi suvarždami eksportą.

Prezidento Reagano specialus įgaliotinis P. Habib turėjo privačius pasitarimus su prezidentu Marcos ir pretendentu į jo vietą Aquinos. Kas buvo kalbėta - neaišku, bet po jų abu varžovai pareiškė likę prie savo įsitikinimo: Marcos - kad jis teisėtai laimėjo, Aquinos - kad balsai buvo neteisingai suskaičiuoti. Aquinos paskelbė ekonominį boikotą visų firmų, kurios parėmė aukomis Marcos rinkiminę kampaniją, arba yra jo nuosavybė.

Tuo tarpu Marcos viceprezidentas Tolentino, 75 m. amžiaus, pareiškė esąs dar gyvas ir sveikas. Apie jį nieko nebuvo girdėti. Jis yra buvęs seimo narys, 12 metų atstovavęs savo kraštą užsieniuose ir net apie metus išbuvo užsienio reikalų ministru. Iš tos vietos jį pašalino Marcos už norą būti savistoviu. Nors jo reputacija neblogo, tačiau Tolentino neturi jokios stipresnės savo rėmėjų grupės. Yra spekuliacijų, kad - Marcos apsisprendęs atsistatydinti, jis vis dėl to yra 68 metų ir silpnos sveikatos - Tolentino būtų pereinamos vyriausybės galva, su kuo tačiau nesutinka Aquinos.

...

Kalbant apie išeitį buvusiems valdovams... Tuo reikalu pereitą savaitę pasiskaitė N.Y. Times. Laikraštis yra tos nuomonės, kad apsisprendę žūt būt laikytis diktatoriai gali padaryti daugiau žalos, negu pabėgę į už-

Filipinų drama...

(Atkelta iš 1 psl.)

Iš viso, JAV spaudimas turėtų būti labai nepastebimas. Filipinai yra, kaip ir kitos, tautos, labai nacionalistinės ir svetimo diktato nenori pakeisti. Bet ar JAV gali iš viso ką nors padaryti? JAV turi ten dvi labai dideles ir strateginiai labai svarbias aviacijos ir laivyno bazines. Pagal sutartį amerikiečiai gali jomis naudotis iki 1991 m. už poros šimtų milijonų į metus nuomą. Be to, jie gauna šiek tiek ir kitokios paramos kovai su komunistiniais sukilėliais. Sustabdyti tą pagalbą būtų padėti komunistams. Sustabdyti nuomą būtų tarptautinio susitarimo laužymas.

Visa tai liudija, koks sunkus uždavinys teko Reagano specialiam įgaliotiniui Philip C. Habib, kuris turėtų pasiūlyti, ką toliau daryti.

sienį, nors tokiu būdu išvengia pelnytų bausmės. Kadangi JAV įkalbino diktatorių Duvalier išvažiuoti, jos turi pasirūpinti ir vieta, kur jis galėtų toliau gyventi, nors ir ne tokiam komforte kaip yra pripratęs: jei jo pabėgimas vertas džiugavimo, tie, kurie davė jam lėktuvą, turi pasirūpinti ir saugiu aerodromu!

Kaip žinia, Duvalier prašosi įsileisti jį į JAV iš Prancūzijos, kuri nenori jo laikyti.

...

Sovietijos prekybinės misijos Atėnuose narys Viktor Gundarev, 50 m. amžiaus, pasiprašė ir gavo leidimą išvažiuoti į JAV. Kartu su juo išvažiavo ir jo 8 metų sūnus bei jo auklė, 30 metų Galina Grumova. Tai įvyko užpėreitos savaitės pabaigoje. Po to šeštadienį ir sekmadienį apie JAV ambasadą Atėnuose buvo pastebėti du sovietų automobiliai, visą laiką važinėję aplink ambasadą rūmus. Jie pasitraukė pašaukus graikų policiją.

Tai jau trečias pabėgėlis iš sovietų bloko Graikijoje nuo p.m. gegužės mėn., kada pabėgo karo atache Sergei Bokhane. Jis išdavė 5 graikus šnipinėjančius Maskvai. trys jų yra kalėjime. Vienas jų išdavė tris sovietų ambasadų tarnautojus, renkančius informacijas apie technologiją. Pereitą mėnesį iš Atėnų pabėgo Rumunijos prekybos atache.

...

Naftos kainų pastovus kritimas - šias eilutes rašant užstatinė buvo prašoma tik 15 dolerių - pakėlė ūkinės padėties pranašų ūpą. Visų pirma naftos ir jos gaminių kainų kritimas turėtų bent vienu nuošimčiu sumažinti laukiamą infliaciją. Buvo skaičiuojama, kad ji sieks kiek virš trijų nuošimčių, o dabar laukiama, kad infliacija sieks gal tik 2.5%, kad tarp kitko padės biudžeto subalansavimui, nes nereikės padidinti pensijų ir Social Security mokėjimus. Iš viso amerikiečių vartotojai 10% savo išlaidų skiria sunaudotai energijai - benzinui, elektrai

kurui - apmokėti. Tų išlaidų keliais nuošimčiais sumažinimas paliks daugiau pinigų kitom gėrybėm įsigyti, kas padidins jų poreikavimą ir gamybą. Dėl viso to kai kurie ekonomistai tikisi labai gerų metų, GNP - visų tautos pajamų už gėrybes ir patarnavimus - padidėjimo net 7-8 nuošimčiais.

Žinia, naftos gamintojai turės sunkumų, taip pat ir valstijos, kaip Texas ir Oklahoma. Turės kai kurių sunkumų ir bankai, daugiau paskolinę naftos gamintojams. Sveiku ženklu laikomas faktas, kad kartu su nafta krinta ir dolerio vertė, kas įgalins sumažinti nuošimčius už paskolas.

Šiuo metu girdisi pasiūlymų pakelti naftai muitą. Reagano administracija sutinka diskutuoti tik mokesčių pakėlimą benzinui, taip, kad jo kaina suktųsi apie dolerį, tačiau taip surinktos sumos turėtų būti sunaudotos tik deficitui sumažinti, o ne naujoms išlaidoms padengti.

...

Japonija jau šeštus metus iš eilės apsisprendė į JAV eksportuoti ne daugiau 20% viso automobilių poreikavimo šiame krašte. Iš pirmo žvilgsnio tai kilnus mostas, duodąs progą pagaminti daugiau vietos gamybos automobilių, tačiau iš tikro toks suvaržymas pakelia japonų automobilių kainas apie \$2,500 už kiekvieną. Atseit, jie neturės jokio nuostolio, nes parduos - tiesa, mažiau - bet aukštesnėmis kainomis. Pabrangus japonų importuotiems automobiliams, kainas galėjo pakelti ir vietos gamintojai - maždaug po tūkstantį už automobilį - ir kartu vietos automobilių gamintojai dirbtų apie 44,000 darbininkų daugiau. Bet kadangi už automobilius vartotojai sumoka apie 27 milijonus dolerių daugiau negu būtų sumokėję laisvai konkurencijai esant, kiekvieno tų 44,000 darbininkų išlaikymas atseina į metus po 300,000 dolerių, t.y. beveik 10 kartų daugiau negu uždirba eiliniai auto pramonės darbininkai.

■ Iš kitos pusės

Gorbačiovas uždraudė pasigerti ir štai kas atsitiko. Vienas skaitytojas — tūlas Viktoras Krapas — taip skundėsi LITERATŪROS IR MENO Septynių Dienų skiltyje:

"Kaip lengva, kai paprasta buvo gyventi, kol kiekvienas atskirai ir visi urmu nekovojoje už blaivybę!"

"Šit beviltingai užsikimšo virtuvės krauklė. Žinoma, kvieti santechniką. Žinoma, jo lauki geras tris dienas, nors viršininkas už praleistas virtuvėje darbo valandas tave be jokio vandens taip prausia, kad beveik pasiryžti ir neplautas bulves iš vakarykštės lėkštės valgyti. Pagaliau JIS ateina! Veidas pilkutis, neįsidėmėtinai, tik rankos kažko nervingai laksto ir reikiamo įrankio vis neranda. Aha! Tada, jei turi proto... matomoje vietoje ant stalo taškėli buteliuką šnapso. Taškėli ir žinai — viskas bemačius bus sutvarkyta..."

"Bet čia — pats banaliausias atvejis. Sudėtingiau, nors vis tiek lengviau nei dabar, būdavo su gydytojais, kirpėjais, mėsos skyriaus vedėjais ir t.t."

Dabar sunkiau susitvarkyti. Norėjo Krapas nusipirkti knygą, kad atsilyginti už jam padarytą paslaugą. Ir ką gi? Vieną dieną pardavėjas sako, kad dar neatėjo, o kitą, kad jau išpardavė. Galima būtų pasigelbėti dar su saldainiais ar gėlėmis pardavėjais, bet ir tų nėra.

Tai gyvenimo praktika, teoriškai į tai TIESOS sausio 31 d. Nr. pažūrėjo filosofijos mokslų daktaras Antanas Gaidys. Pagal jį:

"Dabar klerikalinė propaganda, sutirštintomis spalvomis vaizduodama dorovinio auklėjimo problemas, ypač alkoholizmo apraiškas mūsų šalyje, idealizuoja padėtį buržuazinėje Lietuvoje, tarsi ten nebuvo šių problemų."

Daktaras prikiša dvasiškijai, kad ji girtavimą smerkti ėmė tik po to, kai caras 1841 m. sekuliarizavo nemažą dalį katalikų Bažnyčios turtų ir kartu dvasininkija neteko pelningo verslo — alkoholinių gėrimų gamybos ir pardavimo. Bet kas Sovietijoje gamina ir pardavinėja degtinę? O gi — pati valstybė. Pagal Gaidį išeina, kad kunigai buvo gudresni, tuo tarpu sovietinė valstybė kerta šaką, anot kurios pati sėdi. Juk pagal Krapą degtinė buvo ne tik pati gėrybė, bet kartu ir pagalbinė valiuta, kaip cigaretės Vokietijoje po karo. Bepiga kokiam privilegijuotam ir viskuo aprūpintam gaidžiui užgiedoti TIESOJE:

"Jau pirmieji šios ryžtingos kompleksinės veiklos rezultatai — alkoholio suvartojimo ir jo neigiamų padarinių mažėjimas ir ypač priešalkoholiniai viešosios nuomonės poslinkiai rado, kad socializmas pajėgus spręsti šią sudėtingą globalinio masto socialinę bei moralinę problemą..."

...bet kaip kovoti su užkimštom kriauklėmis ir patenkinti kitus poreikius smulkiam kaip Krapas žmogui? (vm)

FELIKSO VAITKAUS ALBUMAS

Antrojo transatlantinio skridimo 50 metų sukakties proga bus išleistas specialus leidinys — albumas. Kaip žinome, šį skridimą atliko Amerikos lietuvis lt. Feliksas Vaitkus 1935 m. rugsėjo 21-22 d.

Albumas bus 8 1/2 x 11 colių formato, spausdintas ant geresnės rūšies popieriaus, įrištas į kietus, meniškų viršelius su aplanku, ir turės apie 200 psl. Jį paruošė inž. E. Jasiūnas, au-

torius prieš dvejus metus išleisto Dariaus-Girėno albumo. Tekstai ir nuotraukų paaiškinimai bus anglų ir lietuvių kalbomis. Albumą leidžia tas pats komitetas, kuris išleido ir Dariaus-Girėno albumą. Rankraštis ir vaizdinė medžiaga jau yra atiduota M. Morkūno spaustuvei Chicagoje.

Visuomenė yra kviečiama albumą nedelsiant užsisakyti, komitetui prisiunčiant 20 U.S. dol. adresu: F. Vaitkaus Albumo Komitetas, c/o J. Kavaliauskas, 6437 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

Atsiuntusieji 25 dol. ar daugiau, bus laikomi garbės prenumeratoriais. Visų prenumeratorių sąrašas bus atspausdintas albumo pabaigoje.

F. Vaitkaus Albumo Komitetas

Viesėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Tiesa yra mūsų pusėje

Lietuvos Generalinio Konsulo New Yorke Aniceto Simučio žodis į Lietuvą Vasario 16-sios proga Laisvosios Europos Radio bangomis.

Šiandien viso pasaulio lietuviai minime Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo sukaktį. Gal nė vienas įvykis didingoje lietuvių tautos praeityje neturėjo tokios reikšmės, kaip 1918-jų metų Vasario 16-sios Aktas, skelbiantis Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Tai buvo atgimusių tautos, lyg ilgai užgesusio ugnikalnio spontaniškas išsiveržimas į laisvę ir išjungimas į pasaulio nepriklausomų valstybių šeimą. Nors ta laisvė tesidžiaugė vos dvidešimts dvejis metus, bet šiandien - ir po 45-rių metų naujos okupacijos - Lietuvos vardas tebėra gyvas tarptautinėje arenoje, kaip tebėra gyvas lietuvių tautos laisvės troškimas, nežiūrint okupanto didžiausių pastangų jį brutalia jėga nuslopinti.

Lietuvių tautos istorija įžuliai falsifikuojama tiek pavergoje Tėvynėje, tiek tarptautinėje arenoje. Okupantas siekia teisybę pakeisti melu, lyg Vasario 16-sios Akto nebūtų buvę, lyg Lietuva nebūtų buvusi tarptautiniai pripažinta suverenine valstybe iki slaptojo Stalino-Hitlerio suokalbį ją okupuoti. Net ir pačią Ribentropo-Molotovo pakto pasėkoje 1940-siais metais įvykdytą invaziją ir okupaciją pavergėjas bando perstatyti kaip lietuvių tautos valios pareiškimą. Pagal okupanto teigimus išeitį, kad lietuvių tauta pati pasiprašė būt primama į vergiją. Kaip nė vienas protingas žmogus tuo netiki pavergoje Tėvynėje, taip niekas tuo netiki ir laisvajame pasaulyje. Ne tik kad okupantas viešai ir atvirai skelbia įžulų melą, bet dar gi baudžia kalėjimu ir ištreimia tuos, kurie pavergoje Tėvynėje drįsta tam melui prieštarauti.

Vasario 16-sios Akto sukaktį visam laisvajame pa-

saulių minime viešai ir atvirai - pamaldomis bažnyčioje, susirinkimais salėse. Tie mišniniai susilaukia simpatingo visuomenės pritarimo ir aukštų valdžios pareigūnų dėmesio, kurie atitinkamom proklamacijom ir asmeniniu atsilankymu pagerbia mūsų tautos nepriklausomybės šventę.

Daugiau kaip prieš šimtą metų didysis JAV-bių kovotojas už vergų laisvę prezidentas Abraomas Linkolnas yra pasakęs, kad galima dalį žmonių apgaudinėti kurį laiką, bet negalima apgaudinėti visų žmonių visą laiką. Ignoruodamas šią nesugriaujamą tiesą, okupantas yra užmetęs ant mūsų tautos savo visuotinu melu ir brutalia jėga palaikomą santvarką. Ji nėra, ir negali būti amžina - jos sunykinimas tai tik laiko klausimas.

Tiesa yra mūsų pusėje, kurią pripažįsta visa eilė demokratinių valstybių, jų tarpe ir tvirčiausia pasaulio galybė. Prieš 45 metus JAV-bių vyriausybė viešai pasmerkė Lietuvos okupaciją ir atsisakė suktais grasos būdais užgrobtą kraštą pripažinti Sovietų Sąjungos dalimi. Laiko eigoje keitėsi prezidentai ir kongresai, bet JAV-bių valdžios ir visuomenės nusistatymas nepripažinti smurto tebėra tvirtas iki šios dienos.

Washingtonė tebeveikia pilnai pripažinta Lietuvos Pasiuntinybė ir Konsulatai Chicagoje, Los Angeles ir New Yorke. Ne paslaptis, kad praeityje Vakarai yra padarę klaidų nuolaidžiaudami Maskvai, ko pasėkoje nepriklausomybės džiaugsmo šventę esame priversti švęsti liūdesio ženkle, o pavergoje Tėvynėje net ir tą tenka slėpti nuo okupanto akių. Bet Vakarai iš tų klaidų pasimokė. Pastaraisiais metais Lietuvos vardas vis dažniau girdimas tarptautinėje arenoje, tamsiam nevilties tunelyje vis daugiau džiuginančių švieselių pasirodo, kurios įtaigoja, kad laisvės aušra artėja ir mūsų pavergtai Tėvynei.

A. A. Aloizas Jančys buvo gimęs 1904 m. Šimonių valsč., Panevėžio apskr., Lietuvoje, mirė 1985 m. gruodžio 23 d. St. Peterburge, Floridoje. Studijavo istoriją Teologijos-Filosofijos fakultete Kaune ir 1932 m. gruodžio 29 d. gavo diplomą. Mokytojavo įvairiose gimnazijose. Rusų raudonajai armijai antrą kartą okupuojant Lietuvą, Aloizas Jančys 1944 m. pasitraukė į Vokietiją ir po penkerių metų stovyklinio gyvenimo atvyko į Ameriką ir apsisistojė Rochesteryje, N. Y. Išėjęs į pensiją, apsigyveno Gulfport, Floridoje, kur po sunkios vėžio ligos, draugų lankomas ir globojamas, baigė savo gyvenimo dienas.

A. a. Aloizas Jančys bestudijuodamas priklausė L. S. T. Korp! Neo-Lithuania, o baigęs mokslus, įstojo į filisterių sąjungą ir gyvai reikšėsi tautinėje veikloje. Gyvendamas tremtyje, buvo aktyvus Amerikos lietuvių tautinės sąjungos vietos skyriaus narys ir valdybos pirmininkas, o persikėlęs į Floridą, grįžo į Neolituanijos eiles ir buvo St. Peterburgo skyriaus vienas iš steigėjų ir valdybos sekretorius.

Velionis A. Jančys buvo dosnus lietuviškų reikalų, ypač tautinės spaudos ir organizacijų rėmėjas. Savo testamentu visą turimą turtą paliko Amerikos lietuvių tautinei sąjungai, pageidaujamas palūkanomis remti tautinę veiklą ir spaudą.

Velionio A. Jančio laidotuvės buvo privačios, o urna su jo pelenais persiųsta į Chicagą ir padėta Lietuvių tautinių kapinių mauzoliejuje. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno rūpesčiu, už a. a. A. Jančio sielą š. m. vasario 12 d. tėvų jėzuitų koplyčioje kun. Jonas Borevičius, SJ atnašavo šv. mišias, o po maldų visi dalyviai nuvyko į tautines kapines ir atsisveikino su kolega Aloizu.

Mauzoliejuje tikiškos apeigos atliko kun. Jonas Borevičius, SJ, atsisveikino — Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas, Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos narys fil. Vaclovas Mažeika ir Amerikos lietuvių tarybos pirm. Teodoras Blinstrubas. Kalbėjusi e j i pažymėjo Aloizo kuklumą, pareigingumą, darbštumą ir dosnumą. Dėl jo kuklumo, nedaug težinome apie jo praeitį ir darbą.

Po apeigų mauzoliejuje, pirm. dr. L. Kriaučeliūnas, testamentu vykdytojų pageidavimu ir paties velionio Aloizo įsakymu nurodymu, visi laidojimo apeigų dalyviai buvo pakviesti į Dainos

A.A. Aloizas Jančys (1904 — 1985)

A. A. Aloizas Jančys

restoraną gedulingiems pietums.

Ilsėkis, mielas kolega Aloizai, svetingoje Amerikos žemelėje, nors toli nuo tėvynės Lietuvos laukų. Pragiedrėjus Lietuvos padangei ir Tavo palaikai gal galės atgulti tėviškės kapuose.

Čia pateikiame kol. V. Mažeikos sutrumpintą atsisveikinimo žodį:

Susirinkome pasakyti paskutinį sudiev kol. filisteriui Aloizui Jančiui, kuris visą laiką iki paskutinių dienų buvo aktyvus korporantas ir mirė eidamas Korp! Neo-Lithuania St. Peterburgo padalinio sekretoriaus pareigas. Jis visą savo gyvenimą yra pašventęs tautinei veiklai, ne tik savo darbu prisidėjęs prie neolituanų ir tauti-

ninkų veiklos, bet ir visą savo turtą palikęs tautininkijai.

Jo pageidavimu, palikto turto panaudojimas turėtų būti sprendžiamas dalyvaujant Tautinės Sąjungos, Korp! Neo-Lithuania, Dirvos, Naujosios Vilties ir Vilties draugijos atstovams. Reikia tikėti, kad taip ir bus vykdoma.

Tad, šiandien, atsisveikinant su kol. filisteriu Aloizu, Korporacija Neo-Lithuania liūdi netekusi jo ir kartu stato pavyzdžių kitiems, kaip sąmoningą korporantą, kuris medžiaginį turtą atidavė tautinės kultūros puoselėjimo reikalam.

Ilsėkis ramybėje, mielas Aloizai.

A. Juodvalkis

“Amber Holidays”

1986 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

Kovo 26	— \$1247.00	Liepos 21	— \$1480.00
Gegužės 7	— 1344.00	Rugpjūčio 14	— 1555.00
Gegužės 14	— 1568.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Birželio 18	— 1539.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 16	— 1731.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

[staigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT
TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Chicagos ALT pirm. Matilda Marcinkienė kalbasi su Chicagos meru H. Washington ir Chicagos Tribune redaktoriu H. Tyner. Justino Šidlausko nuotr.

Vasario Šešioliktoji Chicagoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

kiekvienam jų prisegama gėlė, kaip pagarbos ženklas. Taip buvo pagerbti kūrėjai-savanoriai: K. Mikalojus, P. Steikūnas, J. Tamulis ir A. Valys.

Vaclovas Kleiza, neseniai paskirtas Lietuvos gen. konsulas Chicagoje, savo kalboje kvietė išeiviją jungtis su lietuviais vergijoje — dirbti Lietuvos išlaisvinimo siekiant.

Kun. dr. J. Prunskis su pažindino auditoriją su Howard Tyner, Chicago Tribune redaktoriu, tolesniu šio minėjimo kalbėtoju.

Howard Tyner atskleidė savo išpūdžius ir pastabas iš jo pažinties meto, gyvenant Maskvoje ir stebint Sovietijos žmones ir jų gyvenimą. Jo pastabos taiklios ir klausytojams įdomios tuo, kad sovietų žmogus tebėra taip pat suvaržytas ir sekamas ir šiandien, kaip kad buvo sekamas Brežnevo, Andropovo, Černenkos metais, kada kalbėtojas gyveno Maskvoje... Red. Tyner yra viešėjęs ir ok. Lietuvoje, kalbėjęs su universiteto žmonėmis...

Vytautas Čekanauskas, Lietuvos gen. konsulas Los Angeles buvo pagrindinis minėjimo paskaitininkas. Jo paskaita buvo turininga, iškelianti eilę šviežių minčių.

Gen. konsulas Vytautas Čekanauskas priminė, kad Nepriklausomybės aktas bus gyvas, kol lietuvių tauta bus gyva. Okupantas siekia sunaikinti mūsų tautą. Gorbačiovas nieko gero nežada nei pavergtoms, nei laisvoms tautoms, į kurias Maskva taikstosi. Sovietams taika — tai bandymas sustabdyti vakarų ginklavimąsi, patiems stengiantis ginklų pirmumą pasiekti einant prie galutinio Maskvos dominavimo, pasaulio užvaldymo.

Mūsų pareiga padėti kovojantiems dėl laisvės Lietuvoje. Ryžtingai kovokime prieš viešus ir užsimaskavusius priešus, telkdamiesi

į vieną kovą. Solidarumo vardan, sekdami nepriklausomybės signatarais, vieningai kovokime prieš Lietuvos teisių trempėją, žmonijos laisvės laidotoją, Sovietų Sąjungą. Lietuvos tautos kamienas tikisi, kad mes būsim atžala tautos egzistenciją partęsti. Gen. kons. Čekanauskas skatino jaunimą mylėti lietuvių kalbą, nes tik per ją pilnai suprasime tą ryšį, kuris mus jungia su tautos šaknimis.

Vasario 16 šventimas neturi būti tik atsiminimai, o šūkis į laisvės kovą. Helsinkio paktas padeda mums atkreipti pasaulio dėmesį, kad Sovietų parašai žmogaus teises gerbti tai tik pažadas popieriuje. Maskvai jau reikia aiškintis prieš pasaulį.

Ragino kreipti dėmesį į atsikūrusias po II pas. karo valstybes, aprūpinant jas informacijomis apie skriaudas Lietuvai.

Tik abi tautos dalys, tėvynėje ir išeivijoje, spausdamos laisvės priešą iš vidaus ir iš lauko, galės tikėtis laimėjimo. Reikia remti tuos, kurie ryžosi užstoti kelią OSI-KGB sanderiui.

Vasario 16 turi būti stimulas, išjudinąs kovai dėl laisvės.

Laike redaktoriaus Howard Tyner kalbos, į salę atvyko Harold Washington, Chicagos miesto meras, nemažos svitos lydimas. O jiems pasirodžius, sušvito TV kamerų ir foto aparatų šviesos, pradėjo traškėti spragtukai, pakilo iš vietų, prieš tai mažai pastebėti, įvykio liudininkai... Pakviestas prie kalbėtojo stalo, mūsų meras pradėjo kalbą, kreipiniu "Labas", gerėjosi lietuvių įnašu į miesto gyvenimą ir pagarsino miesto proklamaciją, kuria Vasario 16 diena skelbiama Lietuvos nepriklausomybės diena Chicagoje.

Aušra Jasaitytė perskaitė Illinois gubernatoriaus J. R. Thompson proklamaciją, skelbiančią Lietuvos laisvės

CICERO

CICERO LIETUVIAI MINĖJO VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ

Cicero lietuviai, vadovaujami vietos ALTos skyriaus valdybos, vasario 9 d. iškilmingai minėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 68-sias metines, gilaus tautinio susikaupimo ir laisvės ryžto dvasioje Dalyvavo virš pusantro šimto žmonių.

ALTos valdyba informavo miesto vadovybę apie Lietuvos okupaciją, kenčiančią, bet laisvės siekiančią tautą. Šia prasme gauta miesto vadovybės proklamacija, paskelbta LIETUVIŲ savaitė Cicero mieste. Iškilmingai

dieną visoje valstijoje. Al. Frank Brady perskaitė sen. Frank Savicko prarastą Illinois senate rezoliuciją Lietuvos reikalui. Pulk. K. Oaktas, buvęs Chicagos Altos pirmininkas, pasveikino minėjimo dalyvius ir skatino lietuvius daugiau įsijungti į JAV politinį darbą. A. Zabroski sveikino ukrainiečių vardu, A. Koep — estų tarybos vardu. Laiškais sveikino kardinolas J. Bernardin, sen. Simon, kongresmanai: Annunzio ir Martin Russo ir kt.

Minėjimo išvados (rezoliucijos) perskaitytos dr. V. P. Dargio, buvo plovimu priimtoms.

Išnešus iš scenos vėliava, paskelbta pertrauka. Po jos toje pat scenoje vyko tautiniai šokiai, kuriuos atliko Grandies ansamblio šokėjai, vad. Irenos Smieliauskienės. Dainavos ansamblio choras, diriguojamas Rasos Šoliūnaitės. Paskočinėnės, akompanuojant M. Motekaičiui, padainavo keletą lietuvių kompozitorių dainų. Užbaigta, pakvietus visus įsijungti, daina, giesmė "Lietuva brangi". Norisi pasigerėti abiejų ansamblių gražių programos organizatorių už šių ansamblių pakvietimą.

Visas minėjimas praėjo darniai ir be užtęsimo. Kiekvienas įeinantis į salę, įprastine ilgamete tvarka, buvo taksuojamas ir ši praktika šaukiasi peržiūrėjimo. Kodėl akcentuojama — įėjimas \$2.00 ar negrąžiau imti auką už įėjimą, o kviesti ir tos aukos neišgalinčius duoti? Kiekvienas įeinantis gavo po knygutę (12 psl.), gražiai Vlado Vijeikio iliustruotą, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 68 metų minėjimo programą. Knygutėje telpa ne tik minėjimo programa, bet dar ir pereitųjų metų minėjimo ALT aukavusiųjų sąrašai, 1918. II. 16 d. Lietuvos Tarybos aktas, proklamacijos, o įtarpuose, kaip jau minėta V. Vijeikio parinkti Lietuvos miestų herbai... (mv)

Mindaugas Variakojis
J. Tamulaičio nuotr.

iškelta tautinė vėliava prie miesto rotušės. Vėliavą iškėlė vietos šauliai ir Dariaus-Girėno posto veteranai, dalyvaujant miesto pareigūnams ir dideliame būriui pačių lietuvių. Iškilmes pravedė inž. St. Dubauskas.

Atlaikytos mišios už kovojusius-žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Akademija vyko salėje, atidaromąjį žodį tarė skyriaus pirm. kpt. A. Juškevičius. Invokaciją sukalbėjo kun. B. Rutkauskas. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo aktą perskaitė gražiai, aiškiai lietuviška tarsena mokinyš Mindaugas Variakojis. (Nepriklausomybės kovų pasižymėjusio kario, plk. J. Variakojų, dviejų Vyčio kryžiaus kavalieriaus, vaikaitis).

Prisiminti — pagerbti kovojusieji ir žuvusieji dėl Lietuvos laisvės. Pagerbti dar gyvi du savanoriai, plk. J. Švedas ir St. Bikulčius.

Paskaitą skaitė dr. L. Kriaučeliūnas. Jo paskaita

buvo uždeganti, nuteikianti ryžtis ir siekti tautai laisvės. Kvietė glaudinti gretas ir vieningai, sutartinai dirbti lietuvišką darbą: vykdyti tautinę išeivijos misiją. Ragino išnaudoti kiekvieną pritaikiusią progą ir šaukti, kad tauta gyva, ji siekia laisvės ir laukia laisvojo pasaulio pagalbos. Dr. L. Kriaučeliūno kalba buvo pertraukta net penkis kartus, žmonėms stipriai plojant.

Aukų surinkta ALTui virš pusantro tūkstančio dolerių.

Pateiktos ir priimtose rezoliucijos skirtos JAV prezidentui, senatoriams, kongresmanams. Rezoliucijose pasakyta, kad Lietuvos okupantas vykdo tautos fizinį, kultūrinį genocidą, veža jaunimą iš Lietuvos, kraštą kolonizuoja rusais ir rusina tautą. Prašė pagalbos laisvės siekiančiai tautai. Užgyrė JAV prezidento R. Reagano administracijos vedamą užsienio politiką. Rezoliucijos priimtose audringu plojimu.

Grandies šokėjai, vadovaujami Ir. Smieliauskienės, puikiai pašoko keletą tautinių šokių. Dvi dainininkės, L. Nakutytė ir V. Grigolaitytė padainavo keletą lietuviškų dainų. Akompanavo El. Steponavičiūtė.

Po programos visi buvo pakviesti pasivašinti.

Minėjimą tenka laikyti visapusiškai pavykusiu renginiu; daug dalyvavo ir daug suaukojo. Tai atpildas ir paskata rengėjams dirbti, aukotis.

Z. J.

WANTED JOURNEYMEN
ELECTRICIANS/MECHANICS
Minimum 5 yrs. experience in trade.
Industrial, commercial wiring preferred.
Excellent salary & benefits. Steady employment. Apply or call
VISTA ELECTRICAL
CONTRACTORS, INC.
137 WEST NYACK RD.
WEST NYACK, N. Y. 10994
914-353-3313

(8-14)

PUIKIAUSIUS KILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krutuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Pas inžinierius Miltonę prie Bostono

St. Santvaras

Lietuviai inžinieriai ir architektai, įsikūrę Bostone ir jo apylinkėse, šiuo metu savo gretose turi 65 narius, yra darnūs, stiprūs ir jau ilgametis profesionalų sam būris. Keletą kartų per metus jis renkasi tai vieno, tai kito kolegų namuose, išklauso technologijos mokslų ar kurios kitos srities paskaitų, pabendrauja, pasidalina savo darbų patirtimis.

Kasmet jie susirenka ir Vasario 16 d. išvakarėse, pasiklauso specialios susirinkimo programos, atiduoda aukas lietuvių tautos laisvinimo kovai (šiemet tam reikalui sudėjo 2,800 dol.).

Vasario 14 d. vakare lietuvių inžinieriai ir architektai susirinko Miltonę prie Bostono, erdvioje ir jaukiuose inž. Romo Veito namuose. Vakaronę organizavo ir ją atidarė šiemetinis ALIAS (Amerikos lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos) Bostono skyriaus pirm. inž. Česl. Mickūnas, vakaronei vadovavo — namų šeimininkas inž. R. Veitas.

Vakaro programa buvo aktuali ir įdomi. Dr. Jurgis Gimbutas kėlė klausimus, o keturi jauni akademikai (žinoma, inžinierinių sričių žmonės) — Rita Čereškaitė-Štuopienė, Daiva Veitaitė, Rimas Nenortas ir Marius Žiaugra — iš anksto pasirengę, atvirai, blaiviai ir dalykiškai į tuos klausimus atsakinėjo. O tie dr. J. Gimbuto klausimai buvo tokie: 1. Ar reikalingos jaunimo sekcijos ar jaunimo sąjunga lietuvių bendruomenėje? 2. Ką manote apie ALIAS reikšmę ir ateitį? 3. Jeigu reiktų palikti mūsų veiksmus, kuri paliktumėte pirmą vietą? 4. Ar reikalinga sovietinės Lietuvos spauda išeivijai? 5. Ar reikalingos lietuvių katalikų parapijos, juk katalikybė yra internacionali? 6. Katras išeivijos laikraštis ar žurnalas jums geriausias patinka ir kodėl? 7. Jei mes nesidomim kitų etninių

grupių rūpesčiais Amerikoje, tai kodėl tikimės jų dėmesio lietuviams? 8. Ar verta lankytis ok. Lietuvoje ir kodėl?

Kaip regim, keturiem atsakytojam duota po du klausimus. Jaunimo sąjunga prie LB reikalinga; ALIAS veiklą reikią plėsti, į narių tarpą priimti ir kitų technologijos sričių žmones; jeigu taip atsitiktų, kad du iš mūsų trijų veiksmų nustotų veikti, reiktų palikti LB; sovietinės Lietuvos spauda neatmestina, atmestina tik tos spaudos prosovietinė propaganda; lietuvių katalikų parapijos būtinos ir reikalingos, kaip lietuvių tautiniai telkiniai. sunkiau eš su liet. laikraščiais ir žurnalais — jaunimui eš lengviau skaityti anglų kalba, tačiau atsakytas M. Žiaugra suprantas, kad liet. laikraštis, žurnalas ir knyga yra reikšmingi dalykai liet. išeivių gyvenime; su kitom Amerikos etninėm grupėm reikią jiešioti glaudesnių ryšių, vieningai to paties tikslo — laisvės savo tautom — siekti dami daugiau laimėjumėm; jaunimui apsikalanti ok. Lietuvoje ne tik verta, bet ir būtina — susitikimai su ok. krašto žmonėm, tenyščio gyvenimo ir gamtos vaizdai prabyla į širdis daug stipriau, negu išeivijoje girdimi pasakojimai apie Lietuvą.

Tame pačiame susirinkime buvo tarti ir šie žodžiai:

"Mieli ir brangūs lietuvių inžinieriai, ALIAS Bostono skyriaus tradicija, besitęsianti gal jau daugiau negu ketvirtą šimtmečio — susirinkti būrin Vasario 16-sios išvakarėse, yra gilių pagarbos nusipelnusi tradicija. Tegu ji niekad neužgesa Jūsų visų širdyse!..

Kai aš patenku į Jūsų tarpą, kai imu galvoti apie Jūsų darbus, siekimus ir laimėjimus — visada prisimenu didį lietuvių tautos patriotą Petrą Vileišį (g. 1851 — m. 1926 m.) — in-

žinierių, mokslų populiariautoją, literatą, pirmą liet. dienraščio "Vilniaus žinių" ir lietuviškų knygų leidyją. Prigimtis tą vyrą iš tikro buvo apdovanojusi dideliais gabumais, žmogaus orumu ir kilnumu. Petras Vileišis ilgėlesnį laiką carinėje Rusijoje tiesė geležinkelius ir statė geležinkelių tiltus. Spėjama, kad į Vilnių jis parsivežė vieną milijoną aukso rublių (šiandien tai turbūt būtų 10,000,000 dolerių). Ir visą tą savo sunkaus darbo pelną jis atidavė lietuviškų laikraščių ir knygų leidybai, kartu remdamas visokeriopą lietuvių veiklą senojoje Lietuvos sostinėje.

Be abejo, Petro Vileišio asmenybė yra gyva versmė, iš kurios galima pasisemti gerų minčių ir idėjų. Tarkim, kodėl ALIAS Amerikoje negalėtų suorganizuoti tokios nepelningos lietuviškų knygų leidyklos, kokią inž. P. Vileišis buvo įkūręs Vilniuje? Pirmasis veiklas, kurį toji nepelninga leidykla turėtų išleisti, galėtų vadintis tokiu vardu: "Lietuvių inžinierių ir architektų darbai JAV-se 1950-1985 m." Argi tokiam veikalui neatsirastų medžiagos, kurią negailėstingasis laikas gali sunaikinti? Kiek man žinoma, ir mano kolegų rašytojai turi rankraščių, kuriems jau neįmanoma leidybą rasti. Tiesa, dr. Jurgis Gimbutas, redaguodamas LE XXXVII tomą, pasirūpino, kad daugelio lietuvių inžinierių, architektų ir technologų darbai būtų suregistruoti. Tai jau gera pradžia, nemenkas žinių aruodas. Tačiau enciklopedija negali duoti darbų analizės ir kritikinių apžvalgų — tą galėtų padaryti tik atskiras veiklas.

Svajonė? Fantazija? Neįmanomybė? Ne, reikia tik tai geros valios ir gerų norų — ir tokia vilišinio pobūdžio leidykla būtų gyvas mūsų išeivinio gyvenimo veiksnys. Ar visoj Amerikoje neatsirastų visos šios lietuvių inžinierių, architektų ir technologų, kurie tam reikalui sumestų po vieną tūkstantinį dolerių? Už tokią sumą būtų galima išleisti 30-40 mokslo ir grožinės literatūros veikalų, o tai jau būtų nemenka bibliotekėlė.

Ne tik noriu, tiesiog trokštu, kad šia mintimi kas nors iš Jūsų tarpo nepagydoma užsikrėstų. Tai, greta tiltų, vandens rezervuarų, šventovių, mo-

Šis bei tas

Skirpstas

DAEMON IN LITHUANIA. Tokiu vardu pernai Amerikoje išėjo iš prancūzų kalbos versta knyga. Autorius lyg lietuvių kilmės: HENRI GUIGONNAT (Gugonaitis, Guoga). Apysaka gambiai sudėta, su humoru, net mistika. Vaikas sava nuovaka apsaikina namų buitį ir įvykius didikų šeimoje. Galbūt autorius pats buvęs Lietuvoje, ar gal iš šeimos ar giminių žinias sutelkęs. Svetimiečių turinys — tik keistoka egzotika, gal ir nuobodoki mūsų "obolomovų" merdėjimo vaizdai. Bet mus sudomina aprašomai veikėjai, aplinkuma, dvasinė kultūra. Čia ne prasti plikbajoriai, o didponių dvaras: gotinė pilis su 50 kambarių (dauguma ne-naudojami), platus, apleistas parkas, salone ruošiamos prancūzų pjesės, vaiką moko guvernantės, minimi Europos menai ir mokslai. Vaiko senelė Casimira daug skaito (vis tas pačias knygas), deklamuoja, mergaitė groja pianiniu ir dainuoja arijas. Būna svečių (princesė, kunigaikštaitė, klebonas su akolitu, dėdė iš Varšuvos) — vis keistuoliai. Karo pradžioje iš senų patrankų šauna pirmąkart matomą lėktuvą.

• Užkampio buitis merdi, uždaram nuobody ir prietarus įstingusi. Pilėnai iš įpročio gyvena praeities kultūros atotrūkimu, o visa nebetekę gajumo ir prasmės. Lyg laikas sustingo prie valgių stalo, arbatos gėrimo, keistų pramogų, žaidimų. Nėra veržlumo ką nors tikro veikti, nėra žvilgsnio ateitin. Tarsi mirtinai užburta sala dykumoj: su aplinka jokio ryšio, net nuo svečių atpratę, taip įsnūdę pasyvume.

Pagal tradiciją ūkio darbininkės atneša pjūties — avių su gėlėm vainikus, dainuoja, o ponas jas apdalina kapeikom. Tai lyg scenos numeris, nes pilėnai kaimiečių kalbos nesupranta, jų reikalams svetimi: jiems peržema domėtis muzikų buitimi, o ta tamsuolių šneka — tik "rustic dialect", neverta ponam suprasti, juk jie kalba kilniomis kalbomis: prancūzų, italų, rusų...

• Bendras knygos turinio išpūdis liūdnas. Per šimtmečius nuo savų žmonių atitoldama ir juos paniekinusi, mūsų aukštuomenė tolydžio žemyn smuko ir sunyko. Dar tebegromuliuoja anksčiau ragautos kultūros trupinius, bet pažangos jokios, tik niūri dvasinė atrofija. Bejėgiai ir sutrešę, lyg iš šaknų išrauti stuobriai. Lyg smegenų netekę, dar kruta vietoje, be norų ar idėjų, be realybės nuovokos. Nėra jausmo nė gelbėtis iš nuomario — akiai slenka į galutinę žlugimą, lyg leisgyvės mumijos. Trūnijančio dvaro nuobodybę atgaivina per Vėlinės atklydusi įžūli KATĖ! Ją pramena *Demonu!* Tai naujas įvykis! Visi katę lepina, prie stalo valgydina, jos veiksmus (net nepadorius!) mėgdžioja, lyg proto netekę. Kai ji kniaukia, ir ponai savaip kniaukia prie stalo. Net orą ir sveikatą katė pataiso: dingsta ūkanos ir reumatatai...

Puikūs ponai taip sustabarėję, kad nė brangių turtų nepajėgia tvarkyti: šeima turi parduoti kitą dvarą, senolių didingą tėviškę, nes viskas pūsta, griūva, piktžolėm želia. O ten pilis su 4 bokštais ir meno skulptūrom, pilorių kolonada, pagoda ir minaretas, kiniški tiltai parke... Tuo tarpu jiems valkata katė tampa žavinga dvasinio gajumo iliuzija...

• Mūsų elito dvasinį invalidumą vaizdavo Maironis, Vėnuolis, P. Vaičiūnas ir k. Bet gal kito luomo autoriai kiek neigiamai perdėjo? Tačiau šie net šurpesnį nuosmūkį parodo jų pačių kilmės žmogus. Čia bajorai, nuo senų laikų Lietuvoje gyvenę — nežino Lietuvos valstybės nei tautos, nei jos miestų, tik traukia ilgesys link Varšuvos (iš ten guvernantės ir keistasis dėdė su dovanom). Lietuva — tik geografinė sritis, kalba — tik rustic dialect. Lietuvos vardas vertas — tik su juoda kate gretinti antraštėje...

Net gamta atgrasi (gal vaikui tarp tų gyvų mumijų ir buvo nejauku): tai šalis liūnų ir tamsių miškų, kur visada debesys niūkso ir lyja, perkūnai gąsdina, žiemos ilgos su pūgom, nuolat rūkas — visiem reumatą įvaro.

Antraštė simboliškai pabrėžia tą mūsų didikų klaidą: tragiką: Vėlnias Lietuvoje! Iš tiesų koks Demonas tą luomą apsedo, kad per daugel amžių vis slydo žemyn, kol gėdingai žlugo. Vos maža dalis išsigelbėjo atsipeikėję. O dauguma kaip lemingai, kur visu pulku skuba link vandens ir — nusiskandina... Tautai didis nuostolis: netekom vadovų, kuriems žmonės sūriu prakaitu sukrovė puošnius turtus, pilis su bokštais ir davė išteklį pažinti mokslų kultūrą ir naudotis viskuo, kas geriausia. O jie ne tik nevadovavo, bet nusigrįžo nuo tautos ir paliko ją skurdai ir vergijai, net turtus nešė į svetimus aruodus. O 1918 m. trukdė atkurti laisvą valstybę. Patys gi iškrikę juodu ženklų įsirašė į istoriją. Tokį jogailinio palikimo balansą apie Lietuvą duoda H. Guigonat.

kyklų, įvairaus pobūdžio kitų statybų, elektronikos, kompiuterių technologijos, astrofizikos ir kitų inžinierinės kūrybos darbų — tokia leidykla būtų dar vienas Jūsų statinys, pastatytas iš amžių neįveikiamo granito."

ALIAS Bostono skyriaus Vasariniam susirinkimui pasibaigus, svečiai buvo pakviesti prie puikaus vaišių skobnio, kurį paruošė p. Veitienė su savo dukrom. Čia dar valandą kitą savo tarpe maloniai pasišnekučiuota ir pabendrauta.

YRA GALIMYBĖ ĮSIGYTI ŠIUOS LEIDINIUS

- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 37 tomai \$370.00
- ☐ LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 37-tas tomas \$ 35.00
- Anksčiau užsisakiusiems — \$33.50
- ☐ ENCIKLOPEDIJA LITHUANICA, 6 tomai \$150.00
- ☐ VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai \$ 35.00
- ☐ Signataro PETRO KLIMO iš mano atsiminimų \$ 13.25
- ☐ Prez. A. SMETONOS raštai, Pasakyta Parašyta \$ 11.25

J. KAPOČIUS, P.O. BOX 95, SO. BOSTON, MA 02127

— — — Iškirpti: Užsakymus ir mokestį siųsti U.S. dol. — — —

Vardas, Pavardė

Adresas

BOSTON

LIETUVOS
NEPRIKLAUSOMYBĖS
ŠVENTĖ

Lietuvos nepriklausomybės šventė Bostone plačiai ir gražiai buvo paminėta. Vasario 14 d., penktadienį, 11 val. prie State House buvo iškelta Lietuvos vėliava.

Tą pačią dieną 12 val. lietuviai nuo gubernatūros rinkosi prie Bostono miesto City Hall, kur taip pat buvo iškelta Lietuvos trispalvė.

Vasario 16 d. 2 val. p. p. įvyko iškilingas minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. prisirinko pilna salė įvairaus amžiaus lietuvių. Minėjimą pradėjo ALTO Bostono skyriaus pirm. inž. Aleksandras Čaplikas. Programai praversti pakvietė Redą Veitaitę.

Bostono miesto tarybos narys Jim Kelly trumpai pasveikino susirinkusius šios šventės proga ir pasiūlydė lietuvių įnašą į Amerikos ir Bostono gyvenimą, jų gražių darbų ir palinkėjo laisvės Lietuvai. Po to Reda Veitaitė perskaitė Mass. gubernatoriaus Mikal Dukakio ir Bostono mero Raymond Flynn išleistas šia proga proklamacijas. Inž. Jaunutis Nasvytis iš Hartford, Conn. kaip pagrindinis kalbėtojas sakė, kad tautos išnyksta, kada nėra kam rūpintis ir dirbti tautos laisvei ir gerovei bei ateičiai. Lietuvių partizanų kova ir sudėtis aukos yra laidas Lietuvos laisvei. Lietuvos partizanai kovos nepralaimėjo, bet jie buvo išduoti vakarų žvalgybos, kurie dirbdami savo krašto žvalgybose, kartu dirbo ir

sovietams. Taip jie išdavė ir mūsų partizanus. Pav. toks anglas Kilby, per kurį buvo palaikomas ryšys su vakarais, jis išdavė partizanus rusams. Jeigu jaunuolis Roma Kalanta susidėgino, kad Lietuva būtų laisva, jei ok. Lietuvoje leidžiama katalių bažnyčios kronika ir kiti pagrindžio laikraščiai, tai yra laidas, kad tokia tauta neišnyks. Sovietai persekioja tikinčiuosius ir bažnyčią, tai dar didesnis laidas, kad Lietuva prisikels. Krikščionybės ir tikėjimo niekas nenugalėjo ir niekas nenugalės.

Inž. Jaunučio Nasvyčio kalba buvo gal geriausiai paruošta šiai šventei, kokią kada teko girdėti šios šventės proga. Ji buvo apie mūsų dienų ir mūsų tautos šių dienų gyvenimą ir kovą už Lietuvos laisvę.

Meninėj programos daly: Bostono lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami direktorės Daivos Desapereira ir jai skambinant pianu, padainavo lietuviškas daineles, o 3 vyr. klasių mokiniai paskaitė vaizdelį: "Lietuva prieš nepriklausomybės paskelbimą". Tuo pačiu laiku salės šone ant ekrano iš skaidrių buvo rodomi tos mokyklos mokinių piešiniai: Gedimino pilis ir eilė kitų.

Gitos Kučinskienės vedamas ansamblis "Sodauto" padainavo keletą senoviškų liaudies dainų.

Onos ir Gedimino Ivaškų vedamas tautinių šokių ansamblis pašoko eilę tautinių šokių. Šis ansamblis, kiek prisimenu prieš kelias dešimtis metų ir iki dabar nemažėja, turi gražų prieauglį ir lietuvių atstovauja tarptautinių šokių šventėse,

o taip pat atlieka programą ir lietuviams.

Pasibaigus šiai meninei programai, buvo visiems sustojus sugiedota "Lietuva brangi mano tėvynė", kuri ok. Lietuvoje dainuojama vietoje uždrausto himno.

Po visos programos buvo kavutė ir užkandžiai.

Šiais metais Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo šventė Bostone buvo graži ir plačiai paminėta.

PARENGIMAI

Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimui paremti kultūrinis renginys įvyks kovo 9 d. 3 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Programoje — Putnamo seselių kap. kun. dr. V. Cukuras padarys trumpą pranešimą apie Kroniką. Poetas Tėv. L. Andriekus skaitys savo kūrybos. Solistas B. Povilavičius atliks keletą lietuvių ir svetimų kompozitorių dainų ir arijų, akomp. prof. J. Kačinską. Berklee muzikos kolegijos trio atliks kamerinių kūrinių smuiku, violančele ir pianu. Po programos bus užkandžiai ir veiks baras.

• Kovo 2 d. Skautų rengiama tradicinė Kaziuko mugė Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

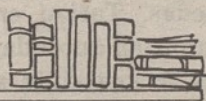
• Kovo 9 d. 3 val. p. p. First & Second church salėje Baltų draugijos koncertas. Programą atliks Anita Grigals Rundans.

• Balandžio 6 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

• Balandžio 13 d. Minkų vedamos radijo valandos 52 metų sukaktuvinių renginys.

• Balandžio 20 d. muzikos ir literatūros popietė.

• Balandžio 27 d. 3 val. p. p. Baltų Draugijos koncertas First & Second church salėje. Programą atliks Marytė Bizinkauskaitė.

NAUJOS KNYGOS

• Marius Blynas. TIKROJI PRAEITIS. Politinių, kultūrinių, istorinių straipsnių rinkinys. II. Spausdinti laikraštyje "Laisvoji Lietuva". Išleido Laisvosios Lietuvos knygų leidykla 1985 m. 224 psl. Kaina nepažymėta.

• Stasė Petersonienė. SKOMANTŲ PILIAKALNIO LEGENDA. 36 psl. Kaina 2 dol. Išleido švėkšniškių draugija. Spaudė Draugo spaustuvė.

• KUNIGAS ALFONSAS LIPNIŪNAS. Redagaavo Stasė Vanagaitė - Petersonienė. 118 psl. Kaina 4 dol. Išleido švėkšniškių draugi-

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 16 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 3, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, ŠVEDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Jaunimo grupė. Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivu į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 421: balandžio 21 - balandžio 30 — \$1,389.

Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439, Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukinu nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669.

Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599.

Kelionė 603: birželio 3 - birželio 17 — \$1,849.

Kelionė 701: liepos 1 - liepos 15 — \$1,849.

Kelionė 929: rugsėjo 29 - spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599.

Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 7 dienos, Rygoj 3, traukinu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

13-14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 511: gegužės 11 - gegužės 23 — \$1,799.

Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoj 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829.

Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientams bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS

293 AUBURN ST.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

giminių iškviatimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

Let the
little
children
come
to me.

—Mark 10:14

ST. JOHN OF GOD BROTHERS
"Serving God's Special Children"

The Healing Power of Christ takes many forms in today's world. One such form is a ministry to mentally handicapped children and their families. For over 400 years the **Brothers of St. John of God** have brought God's love through their loved ones.

Father Fintan Whitmore, O.H.
St. John of God Brothers
532 Delsea Drive
Westville Grove, New Jersey 08093
(609) 848-4141

Please tell me more about becoming a
Hospitaller Brother.

Write today
for more
information

Name _____ Age _____

Street _____

City _____ State _____

Zip _____ Phone _____

ja. Spaudė Draugo spaustu-
vė 1985 m. Gaunama pas S.
Petersonienę 2534 W. 40 St.
Chicago, Ill. 60632.

• VARPAS. 1985 m. Nr.
20. Žurnalas tautos bei žmo-
gaus laisvei, tautinei kultū-
rai ir lietuvių. Įsteigtas
1889 m. Redaguoja Antanas
Kučys, 1448 Star Lane, Le-
mont, Ill. 60439. Adminis-
tratorė Elena Rūkienė, 3346
W. 65th Pl., Chicago, Ill.
60629. Leidžia Varpininkų

Filisterių draugija. 200 psl.
Kaina 4 dol.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

DRIVERS-COMPANY, TEAMS,
SINGLES. We need safe experi-
enced over-the-road drivers for
a Midwest based irregular route
carrier. Top equipment, wages,
fringes. REQUIREMENTS: Good
safety record, 6 mos. recent
OTR driving, 2 yrs. verifiable
experience, \$25,000 plus a yr.
Call for applications at Munson
Transportation, 1-800-447-8551.

LAISVOJI TRIBŪNA

SENŲ VERTYBIŲ PERKAINOJIMO REIKALU

Nuostabu, kad ir 'Pro mėlynus akinius' jūs regite ir ginate beveik tas pačias senas politines, kultūrines, moralines ir paveldėtas lietuvių charakterio vertybes, kurias kiti mato ir pro paprastą skaidrų stiklą. Tad kartais šaipotės iš praturtėjusių, išeidami tauriausius mūsų visuomenės narius, reikalaujate neribotos lygybės, brolybės, vienybės ir panašių įsitvirtinusių senienų, visiškai nepažvelgdami į kitą šio blizgančio dvylekio pusę. O vis dėlto reikėtų kartais ne tik panaujinti akinius, bet ir prastrinti akis.

Pavyzdžiui, ne tik mano, bet ir daugumos išmintingų žmonių nuomone, tikrai turtingieji mūsų tautiečiai dar visai išsivijai ir lietuvių vardui garbė, nes tikrai tokius pamini amerikiečių spaudoje ir pažįsta valdžios pareigūnai, o Baltuosiuose rūmuose iki šio net su prezidento šunim nėra nusifotografavęs joksai mūsų Čikagos ar Niujorko skurlius. Be to, nors mūsų milionieriai ir neatiduoda lietuvių ir politikos reikalams viso savo turto, bet vis dėlto dar neprasto iš Lietuvių fondo paskolos naujai rezidencijai pirkti, paaukvoja bent šimtinę uba-

gaujantiems veikėjams pasigarsinti ir veltui stipriai pavaišina užklydusį menininką, o ižeisti galėtų atsiimti ir savo įnašus Lietuvos vadimui.

Jūsų propaguojama vienybė taip pat ne visada yra naudinga. Na tik pagalvokite, kokią ideologiją ir partiją gautume, jeigu totališkai suvienytume liberalus, kovinguosius bedievius, frontinikus, fundamentalistus krikščionis, komunistus ir net homoseksualistus? Taigi tik džiaukimės, kad dar esame skirtingų nuomonių, kad, ieškodami kelio į tėvynę, vieni einame į kairę, o kiti į dešinę, nes, tiesiai repliodami, jau seniai būtume sulindę komunistams į maišą.

Na, o lygybė ir brolybė yra senas proletariato kovos lozungas. Kam reikia mums to idealo siekti, jeigu mūsų tarpe proletarų visiškai nėra? Be to, jau ir dabar kyla didžiausias erzelis, kai L. Bendruomenė nori būti lygi Vlikui, o Altas - abiem šiomis organizacijom drauge, ir kai brolis amerikietis skrenda į Vilnių pas brolių partietį sustiprinti brolybės. O dar blogiau, jeigu visi būtume lygiai išmintingi, nes tada mūsų laikraščių puslapiuose lik-

tų tikrai mirties skelbimai, užuojautos ir aukų prašymai.

O ko verta laisvė, kurios vardą dažniausiai linksniuojate? Na tik pasilyginkite savo patriotizmą ir kultūrinės veiklos entuziazmą Vokietijos lageriuose ir po 35 laisvės metų Amerikoje ir... turėsite užsičiaupti.

Blaivybė turi būti taip pat ribota. Ją užsimerkę propagodami neužmirškite, kad blaivininkai yra šykštūs, o išgeriantieji - entuziastingiausi visų mūsų renginių finansiniai rėmėjai.

Bet iš visų jūsų aukštinaimų 'dorybių' mūsų išsivijai pavojingiausia yra nekaltybė. Ir keista, kad iki šiol niekas į tai neatkreipė dėmesio. Juk griežtas laikymasis nekaltybės paskatintų dar daugiau skyrybų, visiškai sužlugdytų lietuviškų šeimų prieauglį ir sunaikintų jau ir taip negausią mūsų erotinę poeziją.

Jokūbas V. Strazdas
Phd.

KAI PREMIJOS PAVIRTO "ALMUŽNOMIS"

Iki šiol dauguma mūsų išsivijos rašytojų jau yra vienaip ar kitaip ir net pakartotinai premijuoti ir ne tik visuomenės akyse, bet ir vienas prieš kitą padidinti. Šiemet tokių turėjo būti dar daugiau, bet "Draugo" romano konkurso komisija tokios šlovės verto veikalo nerado, ir gerb. redaktorius Pr. Gr. tik dabar ėmė skelbti, kad mūsų "premijos nėra literatūros matas", kad jos rašytojus "tik paskatina, bet kūrinio vertės nepakelia", kad tai yra "tik paskatas kūrėjui pasitempti" ir į knygą skaitytojų dėmesiui atkreipti.

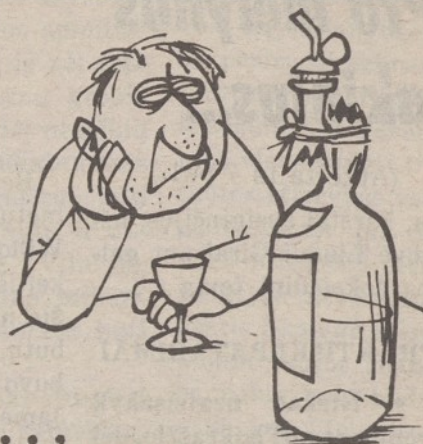
Tai kodėl šitos teisybės nesakėte anksčiau? O mes buvome įpratę premiją laikyti aukščiausiojo laipsnio įvertinimu. Pavyzdžiui, kaip ir žemės ūkio parodoje premijuodavome patį aistringiausią erzilą, veikliausią gaidį ar kuilį ne dėl to, kad šiuos garbinguosius jų genties atstovus dar paskatintume savo veikloje pasitempti, nes tuos savo sugebėjimus jie turėjo jau prieš premijų įteikimo iškilmes parodyti.

O jeigu mūsų rašytojams doleriai skirstomi dar tik paskatinimui, tai juos ir reikia vadinti ne premijomis, o pašalpa ar net ir "almužna", kuri pakeldavo ir ubago nuotaiką. Tada taip ir rašykime: Rašytojų draugija paskyrė 2000 dol. ponui A rašalui ir popieriui nusipirkti, JAV LB — 3000 dol. ponui B kūrybą trukdančiai žmonai nuraminti, o 1000 dol. ponui C konjaku džiūstančiai gerklei patepti ir įkvėpimui padidinti.

Bet vis dėlto mes siūlytume 1 dol. sumos tikrąsias tradicinės sampratos pre-

A. G.

KOVA...

Šokom, nokom kaip kūkaliai,
Skiedėm likerį kava, —
Vakar tai vadinos baliiai,
Šiandien — pergalių kova.

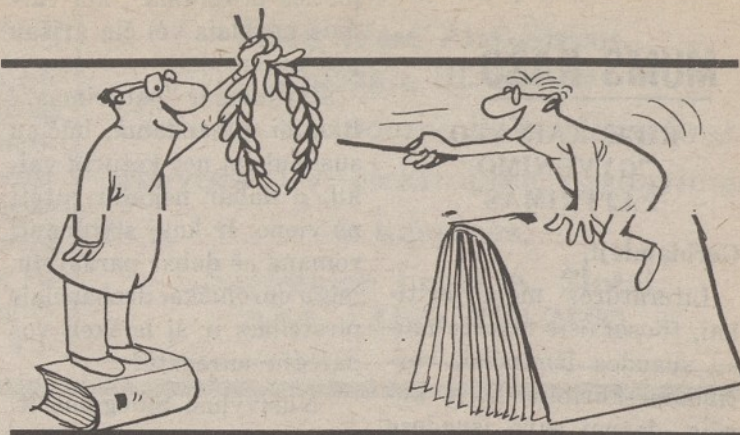
Sūnūs veda, dukros teka,
Eina močios į marčias —
Vis prie stalo į ataką
Užu protėvių kančias!..

Už kūmus — benediktinas,
Žentą — džinai su kmynu,
Rezidencijų krikštynos
Už bakūžę samanų.

Vis aukščiau pakyla taurės,
Auga mūsų šurmulyš,
Greta plikio rudagauris
Skelbia šūkį be eilės.

Viens galingai nusičiaudi
Į tėvynės arimus,
Kits — į brolių smilgašiaudi,
Kurs nenumirė už mus.

O kai jėgos išsilydo
Plaučiuose laukuos kovos —
Pilnos lovos invalidų,
Generolai be galvos...

mijas skirti, tik ne už geriausius, o už pačius blogiausius tų metų kūrinius, nes tuo nugąsdintume visus grafomanus, neabejotinai pakeltume mūsų literatūros meninį lygį ir vertinimo komisijoms sumažintume galvosūki.

Sušelpstasis rašytojas

ISTORINĖS ĮVAIRENYBĖS

Lietuvoje ir išsivijoje vartant senus spaudos archyvus, kartais pageltusiuose lapuose atskleidžiama įdomių istorinių faktų, kurių jau seniai buvo užmiršti. Pavyzdžiui:

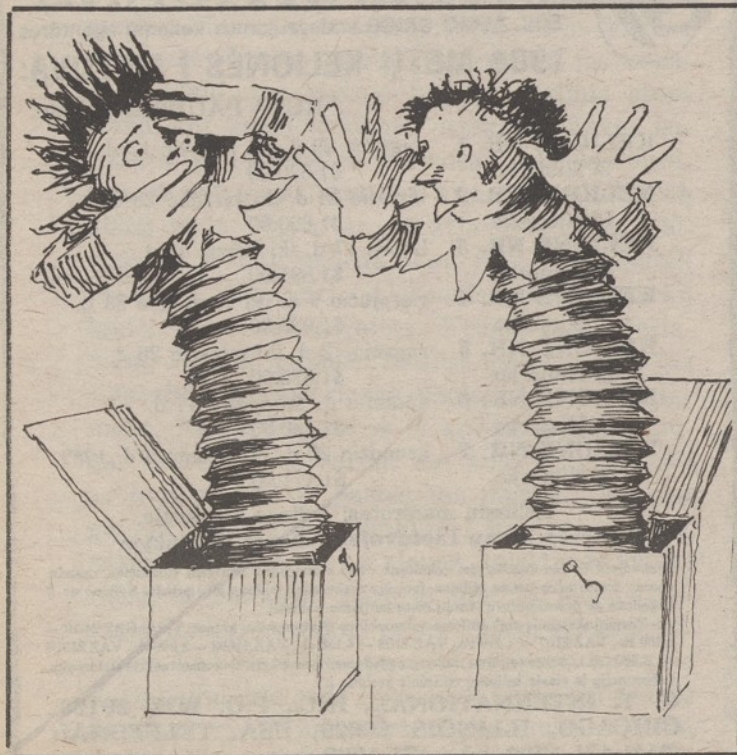
Pirmasis dar 1932 m. pradėjo rašyti eilėraščius be jokių skyrybos ženklų ir didžiųjų raidžių poetas Juozas Tysliava. Taigi dabartiniai mūsų "avangardininkai" šioje srityje nieko naujo neišrado, tik pasivėlino apie 50 metų.

Apie tą patį poetą, kuris savo kilmę vedė iš senovės prūsų giminės, Lietuvoje iškilmingai palaidojus jo pelenus, tarybinė spaudoje parašė: "Po truputį išbarstęs šį tikėjimą, J. Tysliava virto paprastu duonos valgytoju."

Kun. J. Tumas-Vaižgantas 1921 m. krikščioniško "Laisvės" dienraščio velykiniame vedamajame paskelbė tokią ereziją: "Dievas, žemėje vaikščiojęs žmogaus asmenybėje, tebuvo laikinas reiškinyš... Temo saulė, skeldėjo uolos, materializavosi vėlės, žmogystos medžiagai virstant dieviškąja substancija." Dėl to labai susirūpino kun. M. Vaitkus ir Adomas Jakštas, kad kas nors J. Tumo neapskųstų Romai dėl šitokių erezijų skelbimo.

Spaudoje išliko įamžintas ir įvykis, kaip Balys Sruo-

(Nukelta į 8 psl.)

Kai patsai save netikėtai sutinki ir atpažįsti po daugelio veiklos metų.

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

ga, karštai susiginčijęs, užmovė Liudui Girai ant galvos šokoladinį tortą...

PRAKTIŠKI PATARIMAI

• Niekad neatsisakyk prenumeruoti laikraščio, dėl to, kad jis kada nors neigiamai paminėjo tavo vardą ir pavardę, o būk jam dėkingas, nes ateities kartos bent žinos, kad toksai žmogus šiame pasaulyje tikrai gyveno. Kitaip — istorijoje išnyktum kaip dūmas su visais brangiausiais automobiliais ir dangoraižiais.

• Neaušink be reikalo burnos, ragindamas 85 m. amžiaus pensininką nerūkyti, negerti ir laikytis skaisčių, aiškindamas, kad šios dorybės garantuoja ilgą gyvenimą.

• Nesiginčyk svečiuose su priešingos partijos ideologu, nes tokio simpoziumo rezultate tik atšals patiekalai, kiti išgers geriausios rūšies degtinę ir išeidamas užmirši atsiveikinti ir padėkoti šeimininkei.

• Jeigu esi kviečiamas aukštoms ir atsakingoms pareigoms, tai, prieš jas prisiimdamas, atsimink, jog dinosaurai išnyko dėl to, kad turėjo pagal savo ūgį per mažas smegenis.

MUMS RAŠO

KIEK KAINAVO "GYVENIMO PATYRIMAS"

Gerbiamieji,

Literatūros meno kritikai, filosofai ir kitokie mūsų spaudos išminčiai, vertindami kūrinį ir jų kūrėją, dažnai savo išvadose pabrėžia, kad menininkui šalia įgimtų gabumų būtina dar reikia "gyvenimo patyrimo", atseit, — be tarpinio ir nuodugnaus jo pažinimo, jaudinančių sie-

Beveik prieš pusantų metų į Lietuvį sodybą, Willoughby, Ohio pradėjo keltis pirmieji gyventojai. Šis naujas ir modernus, 82 butų, šešių aukštų pastatas buvo greitai pripildytas. Jame dabar ramiai ir patenkinti gyvena ir 24 lietuviai

los sukrėtimų ir padirginių, brandinančių dvasios pilnatį, nes iš tuščio kibiro nė tuščios stiklinės nepilsi.

Nuo pat jaunystės jausdama didelę trauką literatūron, ir norėdama tapti gera rašytoja, ir aš šiuo patarimu nepaprastai susižavėjau ir pakankamai anksti pradėjau didinti savo "patyrimą". Pirmiausia du kartu iškėčiau, patyriau du skirtingus vyrus ir du kartu skandalingai išsiskyriau. Paskui, būdama dar pakankamai graži, susimedžiojau turtinę "mylimą", apkeliauvau su juo Europą ir Ameriką, linksminausi, kiek ir kaip tiksliai pajėgiau, kol Argentinoje šis "meilės dievaitis" mane paliko likimo valiai ir patsai išnyko be pėdsakų. Ten patekau net į emigranto suorganizuotą "turkiškos pirties programą", kol vargais negalais vėl čia grįžau pas mamą...

Štai jums ir "patyrimas"! Ramiai gyvendama, būčiau susilaukusi net keturių vaikų, o dabar negaliu turėti nė vieno. Ir kokią stebinantį romaną aš dabar parašysiu, jeigu chroniškai drebančiais piršteliais ir šį laiškėlį vos pajėgiu suregzti?

Nusivylusi Snieguolė R.

Redakcija: Mums atrodo, kad geras patarimas Tamstai teko skaudžiai nusivilti tik dėl to, kad savo "gyvenimo patyrimą" didinti pradėjai ne iš to galo.

Lietuviai tarp amerikiečių pensininkų Lietuvių sodyboje Clevelande

pensininkai. Jų čia galėjo būti žymiai daugiau, jei daugelis nebūtų dėsę laiku užsiregistruoti ir vėliau apsispręsti tapti šios sodybos gyventojais. Nors dabar čia lietuviai sudaro gyventojų mažumą, bet jiems, Sodybos lietuvių administracijos rūpesčiu, yra stengiamasi daryti viską, kad ši grupė galėtų prasmingai ir naudingai leisti savo senatvės dienas.

Bendrų parengimų, pramogų bei užsiėmimų visiems gyventojams tikrai taip pat netrūksta. Taip Sodybos administratorė Dana Čipkienė čia gyvenantiems ir Sodybos direktoriams padarė kalėdinį priėmimą, kuriame žodį tarė ir Sodybos pirm. dr. A. Butkus. Mokytoja Ona Žilinskienė prieš Kalėdas, atvykusi Sodybon, mokino kaip papuošti kalėdinę eglutę lietuviškais šiaudiniais ornamentais. Apie 25 įvairių tautybių gyventojai su įdomumu sekė pamokas ir jungėsi į praktišką originalių puošmenų gamybą. O Kūčias Sodyboje paruošė lietuvių šeimininkės. Į jas buvo pakviesti ir tie, kurie čia neturi artimųjų ar giminių. Dalyvavo 32 asmenys. Administratorė D. Čipkienė papasakojo apie Kūčių tradiciją Lietuvoje. Nelietuviams pats stalas ir papročiai paliko gilų įspūdį.

Naujuosius 1986 metus sutiko visi bendrai. Jau 10 val. vak. pilna salė susirinko iškilingai vakarienei. Sodybos gyventojos Sudauskienės (Sadmy) anūkas Skip Navar prieš pat Kalėdas nupirko ir padovanojo Sodybai didelio ekrano televiziją. Sekdami Naujų metų sutikimo paskutines minutes iš New Yorko Time Square iškilmų, dalyviai įžengė į Naujus metus. Prie stereo plokštelių muzikos norintieji nuotaikingai pasišoko. Pažymėtina, kad ir tai buvo vienos Sodybos gyventojos dovana. Tiksliai 2 val. nakties Sodyboje įsiviešpatavo įprasta nakties ramybė.

Bet jei Sodybos gyventojai neturėtų tiksliai šventinių-metinių pramogų, kasdieninis gyvenimas atrodo būtų labai monotoniškas. Administracija, tai turėdama galvoje, pajėgė suorganizuoti tokias kasdienes programas, kad čia atvykę praleisti savo gyvenimo saulėleidį, nepasijustų esą apleisti, užmiršti ir visiškai išstumti iš gyvenimo srauto. Prie sodybos yra daržams žemės, ir norintieji čia gali auginti daržoves, gėles ir pan.

Čia vieną kartą per mėnesį švenčiami visų tą mė-

nesį gimusių gimtadieniai su vaišėmis ir kalbomis. Bet tai dar ne viskas. Po du kartu per savaitę vyksta Bingo žaidimai. Du kartu pravedamos rankdarbių klasės. Taip pat du kartu per savaitę susirenka bendriems pašnekesiams ir pasivašininimui. Kad fiziniai nesustingtų, Albina Ožinskienė du kartu per savaitę praveda mankštos pratybas. Yra gyventojų, kurie spėja ir noriai dalyvauja šiose programose, kiti daugiau laiko praleidžia prie televizijos, pasivaikščiiodami, ar išvykdami į miestą, prekybos centrą ir t.t.

Lietuviai atskirai turi savo mėnesinius susirinkimus, kuriems vadovauja medicinos sesuo Kazė Vaičeliūnienė. Be bendrų pašnekesių sveikatos klausimais, norintiems patikrinamas kraujo spaudimas. Po tokių sesijų visi pasivašina kavute ir pyragaičiais.

Sodyboje, kuri yra apie 9 mylios į rytus nuo Clevelando, gyventojai naudojami moderniomis, gerai prižiūrimomis saugiomis ir toli nuo miesto triukšmo patalpomis. Ir visiems, anot rašytojo Bordenstedto, graži senatvė yra gyvenimo vainikas tiems, kurie jį užsitarnauja. Kas ilgai vilko sunkią gyvenimo naštą ir senatvėje dar tiesiai ir su orumu laiko savo galvą, tas tuo parodo, kad savo gyvenimui nuo pat jaunystės yra davęs teisingą turinį. Dauguma turėtų Sodybos gyventojų patenka šiton kategorijon.

Norintieji čia gyventi skaičius vis didėja. Pagal Federalinės valdžios nuostatus Sodybon turi būti priimami visi, kurie atitinka sąlygas ir normas. Suinteresuotieji įsikurti Lietuvių sodyboje

turi kreiptis į administratorę D. Čipkienę šiuo adresu: 34251 Ridge Rd., Willoughby, Ohio 44094, tel. (216) 944-6305. Kaip visuose apartamentuose, taip ir Lietuvių sodyboje vyksta gyventojų migracija, todėl laikas nuo laiko atsiranda laisvų butų, į kuriuos turi teisę kaip ir kiti gyventojai ir lietuviai. Reikia atlikti reikalaujamus formalumus. Sodybos administracija skundėsi gaunanti nusišundimų, kad apie Sodybą per mažai rašoma lietuvių spaudoje, skelbiama per radiją ir pan. Bet iš tikrųjų šios informacijos netrūksta. Daug kartų pakartotina buvo užsiminta mūsų periodikoje. Gal tik tie, kurie neskaito lietuviškos spaudos ar bendrai neseka lietuvių gyvenimo, gali tokius priekaištus daryti administracijai. Buvo prašomi ir kviečiami jungtis į šios Sodybos šeimą. Susidariusi didelė lietuvių grupei, ir čia lietuviškojo sektoriaus veikla dar galėtų būti praplėsta, pajvairinta.

Šiuo metu Sodybos direktiją sudaro: pirm. dr. A. Butkus, vicepirm. dr. H. Brazaitis, sekr. R. Širvaitytė, išd. V. Staškus ir direktoriai Aleksandra Sagienė ir Vytenis Čiurlionis.

Lietuvių sodyba yra LB socialinio skyriaus institucija, pastatyta Federalinės paskolos pagalba. Išmokėjus paskolą, pastatas pereina LB pilnion nuosavybėn.

V. Rociūnas

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

RUTA PAUPERAS, Mgr.

KELIONĖ NR. 1	gegužės 29 d. iki birželio 12 d.
Is Niujorko	\$1,590.00
KELIONĖ NR. 2	birželio 14 d. iki birželio 28 d.
Is Niujorko	\$1,890.00
KELIONĖ NR. 3	liepos 17 d. iki liepos 31 d.
Is Niujorko	\$1,895.00
KELIONĖ NR. 4	rugpjūčio 9 d. iki rugpjūčio 23 d.
Is Niujorko	\$1,935.00
KELIONĖ NR. 5	rugsejo 12 d. iki rugsejo 26 d.
Is Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 6	spalio 3 d. iki spalio 17 d.
Is Niujorko	\$1,480.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
Is Niujorko	\$1,471.00

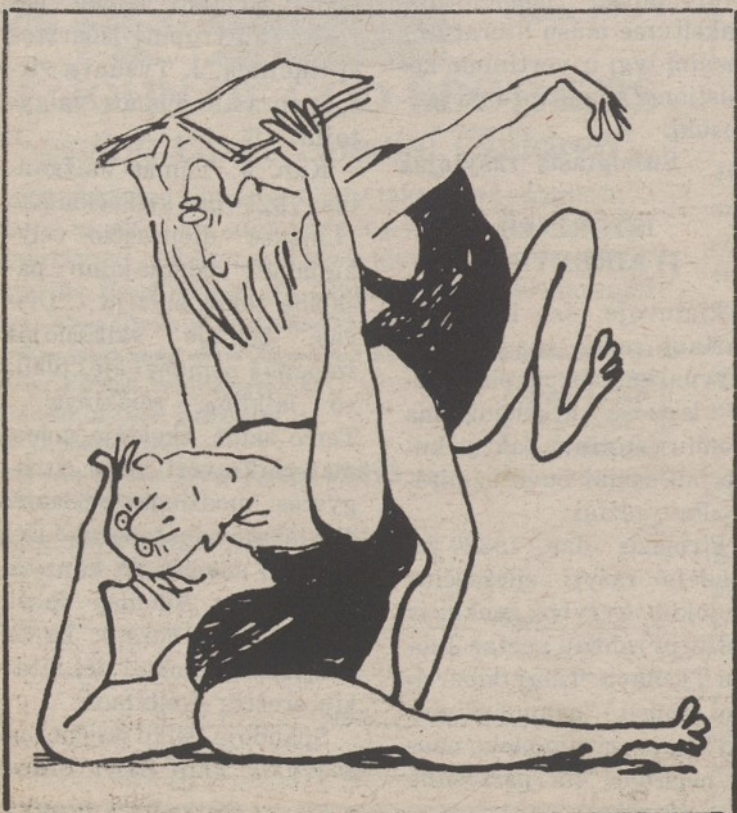
Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambarįje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baleto bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandioziniais Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,500 rb., VAZ 2107 — 4,470 rb., VAZ 2106 — 4,130 rb., VAZ 21003 — 3,900 rb., VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus išvykimams. Informaciją ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdvioje „FINNAIR“ lėktuvais.

Šaulių suvažiavimo pareiškimas dėl Lietuvos krikšto sukakties minėjimo

Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukaktis reikalauja plataus dėmesio ir visuomeninių minčių. Čia nėra vien kokio komiteto sprendimų reikalas ypačiai, kad šis sukaktuvinis įvykis pasuko visos tautos ir valstybės kelius lemtinga kryptimi. Čia nėra vien religinių meditacijų aptartis.

Jau dabar jaučiama, kad kažkas yra nuslepiama šios sukakties minėjimo planuotojų ir apie visą reikalą visuomenė išgirsta tik puse lūpų kreivomis užuominomis. Minėjimas jau visai arti bet tautoje ir visuomenėje ne tik kad nejaučiamas entuziazmas, bet priešingai, kažkoks būkštavimas ar nė-

ra jame kažkokių nuslėptų intencijų nesiderinančių su tautos ir valstybės jau senai susiformavusiomis pozicijomis.

Lietuvos šaulių Sąjungos tremtyje Vytauto Didžiojo rinktinės suvažiavimas, š. m. vasario 2 d. įvykęs šaulių namuose Chicagoje, rinkiminiu keliu persitvarkydamas trejų metų veiklai, atkreipė dėmesį ir į pasirengimus Lietuvos Krikščionybės sukakčiai. Šauliai tiki, kad šios reikšmingos sukakties minėjimas sukelis visoje lietuvių tautoje krikščionišką atsinaujinimą ir jos dvasinių jėgų sustiprinimą už tautinį, valstybinį ir religinį išsilaisvinimą.

Šauliai, tačiau, susirūpinę spaudoje ir visuomenėje pasireiškiančiomis užuominomis, susijusiomis su šio minėjimo pasiruošimais, suvažiavimas tvirtai tiki, kad Lietuvos Krikščionybės sukakties minėjimas privalo išplaukti iš lietuvių tautos dvasinės buities idealistinių rūpesčių:

1) Vytauto ir Jogailos 1387 m. Vilniuje vykdytą Lietuvos krikštą privalome švęsti, kaip Lietuvos karaliaus Mindaugo Pirmakščio Lietuvos krikšto atnaujinimą.

2) Krikščionybės istorijoje negirdėta, kad, tauta švęsdama savo krikščioniško gyvenimo ilgų šimtmečių sukaktį, neturėtų bažnytinės vyresnybės savoje sostinėje, o priklausytų svetimos valstybės pasienio arkivyskupijai. Šių skaudžių faktų akivaizdoje Lietuvos krikšto atnaujinimo 600 metų sukaktį švenčiant, laisvojo pasaulio tautos dalis — dvasiškija, politiniai ir visuomeniniai veiksniai bei plačioji visuomenė individualiai privalo nukreipti visas pastangas, kad Lietuvos sostinė Vilnius būtų prijungta prie Lietuvos Bažnytinės provincijos ir kad Lietuvai būtų paskirtas kardinolas, palaikęs tiesioginius ryšius su Vatikanu.

3) Privalome įtaigoti ok. Lietuvos dvasinę vyresnybę atmesti kažkieno jai daromus siūlymus šią svarbią mūsų tautai sukaktį švęsti ne Lietuvos krikščionybės lopšyje Vilniuje bet kur kitur. Šitokiomis pridengtomis užmačiomis sostinė Vil-

nius būtų pasaulio akyse išplėsta iš Lietuvos apimties legalistinių ribų ir vėl tapę gobšių kaimynų grobio objektu. Jeigu dėl neaiškių priežasčių šis sukaktuvinis minėjimas negalėtų būti švenčiamas Vytauto ir Jogailos sostinėje Vilniuje, tai jokio centrinio minėjimo iškilmių neturėtų būti kitoje vietovėje.

Lietuvos šauliai aukojosi visose Lietuvos nepriklausomybės kovose todėl ir tremtyje tautos gyvybiniai reikalai siejasi su jų organizacinės veiklos pagrindais. Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas reikalauja platesnio visuomeninio įsijungimo ir išsamių diskusijų dar prieš priimant minėjimo

planus. Likšioliniai Lietuvos Krikščionybės minėjimo pasiruošimai neapjungia tautos ir neatitinka jos lūkesčiams. Ši šventė turi mus visus jungti ir rišti su tautos stiprybės versmėmis pašvęstomis per krikščionybę prieš 600 metų. Šioje jungtyje nieks neturi teisės leisti į kompromisus paaukojant tautos interesus arba kokiu nors būdu silpninant per Lietuvos krikštą Vilniuje sutvirtintus tautos ir valstybės pagrindus.

Suvažiavimo pirmininkas
Algis A. Regis

Liūdas Krolis
Sekretorius

(Seka suvažiavimo dalyvių 170 parašų).

ST. HYACINTH GRADE SCHOOL Detroit, Michign

Invites You to experience a Spiritual, Cultural and Educational Atmosphere.

St. Hyacinth School, celebrating its 78th year, offers the Eastside area quality Catholic, Polish-American education. Current enrollment 200.

St. Hyacinth Kindergarten • St. Hyacinth - Grades 1 thru 8 • Breakfast and Lunch Program in School • Individualized Reading - Chapter 1 • Fine Arts • Music • Journalism • Year Book • Disciplined Environment • Religious Orientation.

ST. HYACINTH SCHOOL

3146 Frederick

DIRECTED BY THE FELICIAN SISTERS

Sister Marie Josephine, Principal

THANKS to the SUCCESS of the ANNUAL BANANA FESTIVAL, ANNUAL PICNIC and WEEKLY BINGOS, St. Hyacinth's is able to sustain the only self-supporting Catholic Grade School in the East Side Inner City.

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073

Woodhaven, N. Y. 11421

DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2646 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telef. (312) 778-2100

(1)

Kazimieras Barenas

SIDABRINĖ MONETA

Motina ilgai kalbėjo apie tą dviejų vokiškų markių sidabrinę monetą, kurią tėvas vakare parsinešė iš savo kalvės. Ne, niekas jos nepadavė tėvui, bet padėjo ant to medinio storo stovo, ant kurio laikomas priekalas. Tėvas išitikinęs, kad paliko ją tas rusas belaisvis-plėšikas. O gal ne jis, gal kas kitas? Kas gi kurią dieną buvo užėjęs ar užvažiavęs? Tėvas galvoja, ir motina padeda jam. Abu po truputėlį stengiasi atsiminti. Aleksonis kaustėsi arklių lygiai prieš dvi savaites. Krupas aną trečią dieną. Palauk, palauk! Motina skubėjo, nes tas sidabrinis pinigas dabar tiesiog degino jos sąmonę. Nei iš šio, nei iš to kažkas padėjo pinigą. Tikrai ne už darbą, nes koks gi gudruolis, ar kvailys ims ir pames tas markes ten, kur gal tik atsitiktinai pamatysi? Kasiūnas, rodos, sakei, Kasiūnas užėjęs klausė, kaip tie jo sulūžę ratai, ar jau tasai juos, ar dar ne. Motina nematė jo, bet tu sakei, ar ne? Taip, tėvas prisimena, kad Kasiūnas pasėdėjo kalvėje ant prie durų paguldyto savo rato, kurį tėvas gal pradės kaustyti rytoj ar poryt. Tačiau abu sutaria, kad jų šuo prie būdos kristų negyvas, jei Kasiūnas šitaip imtų ir padėtų pinigą. Ne kas nors, o Kasiūnas! Gal jis ir neturi tų markių,

bet turbūt nepadėtų, jeigu ir turėtų. Ne, nepadėtų. Ne Kasiūnas.

O jeigu ne tie kiti, kurie kalvėn užėjo ir pakalbėjo, ir ne Kasiūnas, tai tik tasai jaunuolis trumpais juodais ūsiukais, kuris vakar kažkaip išdygo prie kalvės durų. Tėvas išgirdo šlepsinčius jo žingsnius tiktai kelis, gal du tris, o kai pakėlė galvą — stovi atvirame tarpduryje dar už slenkščio nepažįstamas, ir tėvas tuoj sumetė, kad tokio žmogaus niekada nėra matęs. Dar iš pradžių susvyravo: gal tik gerai ant kaktos užsmakta kepurė prislepia veido bruožus kalvės prietamsyje, bet abejones išsklaidė kalba. Rusiškai jis pasisveikino, ir tėvas tada padėjo į šalį plaktuką ir ištraukė iš karštų anglių geležį, kurią buvo ruošęsis kalti. Tuoj sudėjo du ir du iš tų žingsnių, kad tik du ar tris išgirdo. Kai taip sušalęs sniegas, tai čerškėjimą iš kažin kur išgirsi. Matyt, tykojo ir pasisaugodamas ėjo ir tik prie pat durų paskubom čerkšt, čerkšt, ir stovi, nebeišbėgsi, jeigu ir norėtum.

Dėl tų žingsnių motina dar kėlė abejones.

— Turbūt kalei, ar žaizdras užė, tai ir negirdėjai.

Ne, ne. Jis kažko ieškojo ir dairėsi ir į degančias anglias tada ikišo susiradęs reikalingą geležgalį ir pasiėmė plaktuką, kurį buvo pasiėjęs žemėje, ir jau būtų pradėjęs taisyti dumplę. Rankoj dar tebeleikė plaktuką.

— Ar čia tavo troba? — jaunuolis klausė, tebestovėdamas tarpduryje ir ranka rodydamas į mūsų namus.

— Mano, — tėvas patvirtino, bet jo galvoj tuomet susitelkė visos girdėtos baisybės apie plėšikus, kurie suraišioja rankas ir kojas ir drasko nagus, reikalaudami pasakyti, kur padėti pinigai. Vienas jau stovi, bet gal iššoks ir kiti du trys, ir namuose tada prasidės kruvini gaudūs verksmai. Tačiau vaikas įėjo į vidų, ir tu pasakyk jam, ar žemelė čia vis tavo, kiek tik akis į visas puses mato. Ne? Tik tiek, kiek aptverta? Iš klausė ne tik, kiek vaikų troboj auga, bet ir karvių, kiaulių kiek tvarte. Tėvas pasidarė jam družek, kai pasakė, kad kiaulių ir karvių turi tik po vieną. Ir drug dorogoj prašviesėjęs atsisveikino, pakratęs stipriai suspaustą tėvo ranką. Do svidanija! Ir nučerškėjo kalvės pašaliu ir patvoriu į upės pusę. Dabar kiekvieną jo žingsnį tėvas girdėjo, tik nedrįso išeiti ir pasižiūrėti, kur jis nusuko, ar po tiesumu per upę, ar pakraščiu. Prietemelėje varžėsi. O jeigu grįžtelės ir pamatys? Tada gal pagalvos: aha, kažką nuslėpė, primelavai man, dorogoj! Ir sugrįš su savo draugais nagų lupinėti visiems, ir tėvams ir vaikams! (Bus daugiau)

Ekskursija Karibų jūroje

Rūta Sakienė

Nuotraukos Kazimiero Pociaus

(3)

Dar besiruošdami kelionėn, mes losangeliečiai tautininkai džiaugėmės, kad šia puikia proga, kai vienas vieton susirinks gerokai Sąjungos žmonių, turėsime galimybės aptarti rūpimus reikalus, svarbiausią, žinoma, gegužės mėnesį rengiamą Sąjungos Seimą. Ir čia, tą patį trečiadienio vakarą, po p. p. Kriauceliūnų vaišių ir vėliau vėl puikios vakarienės, Sąjungos pirmininkas dr. Leonas Kriauceliūnas sušaukė posėdį, kuris vyko, patogumo dėlei, bene erdviausioje ir patogiausioje pasiekiamoje p. p. Petronių kajutėje. Čia, be dr. Kriauceliūno, susirinko tautininkų veikėjai iš įvairių vietovių: chicagietis Kazimieras Pocius, kuris visos kelionės metu padarė daugybę nuotraukų, Vytautas Matonis, Philadelphijos skyriaus pirmininkas, dr. Povilas Švarcas, St. Louis skyriaus pirmininkas, buvęs Sąjungos pirmininkas inž. Antanas Mažeika iš Los Angeles, taip pat losangelietis tautininkų veikėjas ir dabartinis Radijo valandėlės pirmininkas Vladas Gylis ir trys Los Angeles skyriaus valdybos žmonės — abu vicepirmininkai Jonas Petronis ir Pranas Dovydaitis ir pirmininkė Rūta Sakienė. Posėdis, nors visi buvome tokioje pramoginėje kelionėje, praėjo labai darbingai. Nemanau, kad specialiai šiam posėdžiui suvažiavę būtume pajėgę daugiau aptarti ar išsiaiškinti.

Tą vakarą kiek apsiniaukė dangus ir buvo girdėti, kad Bahamų salose siaučia audros. Parūpo, ar bus maloni mūsų sekančios dienos iškyla į Nassau, kurortinį Bahamų salyno miestą, esantį New Providence saloje. Bet sekantis rytas išaušo saulėtas ir po naktį pylusio lietaus, salų virtinė atrodė gal dar spalvingesnė ir žalesnė. Čia vėl pora šimtų žmonių talpinančiais motoriniais laiveliais kėlė norinčius į krantą, kur organizuotai ar pavieniui iš-

sisklaidėme pasidairyti po šią prie Floridos arčiausiai esančią prekybos ir pramoginę salą, kurioje ir vėl, gal kiek brangiau negu St. Thomas, bet visko gali gauti (bent žinantieji taip sako) žymiai pigiau, nei savose gyvenvietėse. Nassau ypatingai žinomas savo šiaudų išdirbiniais. Čia ištisi miestelio kvartalai paversti visokių skrybėlių, krepšių, kilimų ir kilimėlių turgaviete ir, pirksti ar ne, bet pasižiūrėti tai tikrai įdomu. Nassau taip pat pagarsėjęs savo lošimo kaziniais, į kuriuos suvažiuoja rytinių Amerikos pakraščių ir Floridos azartininkai. Mūsų laivo keliautojų irgi ne vienas, pasigriebęs taksiuką, nudūmė ir čia pabandyti sa-

vo laimės. Nebuvo girdėti, kad būtų kas Nassau ar laive veikiančiame "žaidimų kambaryje" sutikęs ypatingą laimę. Bet mėgstantiems tos laimės ieškot tur būt vistiek buvo smagu.

Septintą valandą vakare mūsų laivas pakėlė inkarą plaukti į paskutinę šios ekskursijos sustojimo vietą — tos laivų kompanijos privačią salą, esančią jau netoli

nuo Floridos krantų. Bet tą vakarą, nors po ekskursijos į Nassau jau dauguma buvo gerokai pavargę, vėl visi puošėsi ir rinkosi į atsisveikinimo balius, kurių, dėl didelio keleivių skaičiaus, buvo du ir ne tuo pačiu laiku, kad į abu suspėtų laivo kapitonas ir jo štabas. Čia vėl, gėlėse paskendusiuose salionuose, apsukrūs padavėjai išdarinėjo visokius savo amato triukus, vaišindami ir aptarnaudami balinėmis sukniomis ir vakariniais rūbais pasipuošusius svečius.

Sekantį rytą sukilę jau pamatėme netoliese kyšančią Stirrup Cay salą. Mūsų "vandeniniai autobusai" į ją pradėjo keleivius vežioti tuoj po pusryčių ir kas pusvalandį tarp laivo ir salos plaukiojo ištisą dieną. Ši paskutinė mūsų kelionės diena buvo tikrai maloni ir poilsinga — bent tiems, kurie to poilsio ieškojo. Laive vistiek visą laiką ėjo pilnas užsiėmimų ir pasismaginimų veikimas, išskyrus krautuves, kurios laivui esant ant inkaro pagal įstatymą turi būti uždarytos.

Stirrup Cay sala nėra didelė ir, išskyrus prižiūrėtojus — neapgyventa. Ką jos vardas ir sako, tai puslankio pavidalo juodų koralų masė, dalinai apaugusi laukine augmenija. Tik patsai pajūris apšodintas kokoso palmėmis ir pakrantė šviečia švairiu, baltu smėliu, iškaišytu daugybe baltai — mėlynų saulės skėčių. Pačiame vidury išplukta pavėsingai apšodinta aikštė su

dviem didžiuliais židiniiais ir visa eile stalų ir suolų. Čia baltai apsirengę virėjai visą dieną kepė ir spirgino "pikniko" skanėstus ir maitino niekad, atrodo, nepasotinamas minias. Iš kur tai atsiradę — iš apgyventų salų atplaukę "karabelininkai" ir čia jau spėjo išsištatyti savo būdeles su būdingomis salynų prekėmis — daugiausia jūrų kriauklių ir šiaudų išdirbiniais. O pirkėjų ir čia netrūko.

Nors salos pakrantė labai ilga ir gana plačiai smėlėta, bet greitai liko apsėsta ir apgulta saulės garbintojų. Vandenyje irgi taškėsi, plaukiojo grupėmis ir pavieniui, bet ne su tokia entuziazmu, kaip kad anuose paplūdimiuose, nes čia, toliau nuo pusiaujo, vanduo toli gražu nebuvo taip maloniai šiltas. Bene daugiausiai kantrybės turėjo ir ilgiausiai vandenyje išbuvo kriauklių rinkėjai. Šios salos sekumose kriauklių buvo į valias ir kai kurie bendrakeiviai prisirinko jų pilnus maišus. Tie, kurie nardė po vandeniu, pasakojo, koks gražus ir įdomus esąs pakrančių dugnas.

Prisimaudę arba nenorėję sušlapsti ir atsibodus gulinėti smėlyje, galėjo žaisti stalo tenisą, tinklinį, mėtyti pasagas ar žaisti kitokius lauko žaidimus arba net bandyti šokti egzotinius salynų šokius čia pat grojant spalvingam Calypso orkestrui. Bet daugumai, atrodo, neatsibodo gulinėti smėlyje. Taip praėjo paskutinioji mūsų kelionės idena.

Grįžę laivan dar turėjome susipakuoti, nes lagaminus reikėjo išstatyti į koridorius dar prieš einant miegot. Sekantį rytą mūsų laivas įplaukė į Miami uostą ir, po paskutinių laive pusryčių, visi dar skubėjome syki pasimatyti ir pora žodžių pakalbėti — atsisveikinti su pažįstamais, pakviest vieni kitus apsilankyti, pasiraginti nenutraukti užmegstas ir atnaujintas pažintis. Po ilgokos ir vėl nuobodžios iškėlimo procedūros, pagaliau išlipome į krantą, o iš ten — vieni tiesiog namo, kiti dar tolimesnėn kelionėn ar svečiuosna pas artimuosius Floridoje.

Šio straipsnio autorė Rūta Sakienė sveikinas su laivo kapitonu.

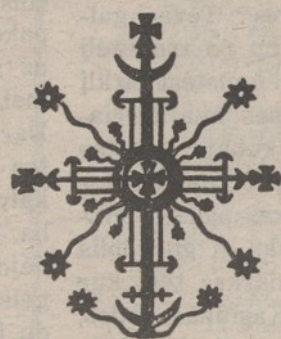
Irena Kraučeliūnienė ir Antanas Mažeika šokio sukuryje...

Kučaitė, Marcinkutė ir Jonušienė lietuvių pobūvyje.

Dalis keleivių. Iš kairės: R. Sakienė, A. Švarcienė, V. Tervydienė, V. Tervydis ir dr. P. Švarcas.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

SUSITIKIMAS SU LIETUVOS GEN. KONSULU V. ČEKANAUSKU

Antanas Juodvalkis

Po puikaus Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimo, įvykusio š. m. vasario 16 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje, ruošto Chicagos lietuvių tarybos, vadovaujamos Matildos Marcinkienės, tautininkai ir neolituanai su draugais susirinko į Lietuvių tautinius namus pabendrauti su Lietuvos gen. konsulu Vytautu Čekanausku, atvykusiu iš Los Angeles. Vytautas Čekanauskas buvo pagrindinis kalbėtojas minėtame minėjime, pabėręs naujų ir įsidėmėtinių minčių.

Į šį pobuvį susirinko arti

šimtinės vienminčių, dalyvaujant ir chicagiškei gen. konsulei Juzei Daužvardienei. Povūvi nuotaikingai ir su humoru vedė Amerikos lietuvių tautinės sąjungos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas. Žodį tarė Juzė Daužvardienė ir visa eilė dalyvavusių organizacijų pirmininkų, o taip pat ir eilinių dalyvių. Visi kalbėtojai džiaugėsi gen. konsulo V. Čekanausko pasakytą reikšminga kalba Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 68 metų sukakties minėjime ir linkėjo ištesėti Lietuvos diplomatiniam

Skulpt. Petras Vėbra įteikia Lietuvos gen. konsului V. Čekanauskui Laisvės statulos bareljefą. Kairėje dr. L. Kriaučeliūnas, suorganizavęs vakarą, kons. V. Čekanauskas ir O. Daškevičienė. Visos nuotraukos K. Pocius

Gen. kons. J. Daužvardienė sveikino gen. kons. V. Čekanauską.

Su gimnazijos draugais. Iš kairės: inž. E. Bartkus, kons. V. Čekanauskas ir p. p. Savickai.

bei konsuliariniame darbe. Pabaigoje V. Čekanauskas padėkojo dr. L. Kriaučeliūnui už jo globą, Juzei Daužvardienei už atsilankymą ir pažinties atnaujinimą, o taip pat ir visiems atsilankiusiems bei tarusiems gražius žodžius. Pobuvį užsklendė Chicagos lietuvių tarybos pirm. Matilda Marcinkienė, padėkojusi Irenai ir dr. Leonui Kriaučeliūnams už svečio Vytauto Čekanausko globą.

Prisiminimui šią viešnągę, gen. konsului V. Čekanauskui buvo įteiktas skult. Petro Vėbros padarytas Laisvės statulos replika-bareljefas.

Nors V. Čekanauskas Chicagoje lankėsi ne pirmą kartą, bet minėjime dalyvavusių lietuvių skaičius paliko pasigėrėtiną ir neišdildomą įspūdį. Už šio pobuvio suruošimą padėka priklauso iniciatoriui dr. L. Kriaučeliūnui ir būriui tautininkų. Svečiui gen. konsului Vytautui Čekanauskui linkime parsivežti apie Chicagos lietuvių geriausius įspūdžius.

Pokalby... inž. E. Bartkus, gen. kons. V. Čekanauskas ir Dirvos bendradarbis A. Juodvalkis.

Gen. kons. V. Čekanauskui įteikia dovaną prisiminimui viešnagės Chicagoje O. Daškevičienė ir P. Vėbra.

SEIMINĖ IR PREZIDENTINĖ LIETUVA JONAS ŠVOBA

Nepriklausomos Lietuvos istoriniai įvykiai. Išleido Vilties leidykla. Mecenatas — ALT S-gos Detroito skyrius. 424 psl. kietais viršeliais. Kaina 10 dol. Gaunama Dirvoje ir pas knygų platintojus.

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA
P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 10 dol. ir prašau atsiųsti man Jono Švobos knygą Seiminė ir prezidentinė Lietuva.

Vardas, Pavardė

Adresas

Prie vaišių stalo: Kučys, Kučienė, gen. kons. J. Daužvardienė, gen. kons. V. Čekanauskas, Jasaitienė, Briedis ir Kriaučeliūnienė.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

MOTERS PASAULĖJAUTA — POEZIJOS VAKARAS

Nekaltai Pradėtosios švč. M. Marijos seserų (Putnamo seselių) rėmėjos, vadovaujamos Salomėjos Endrijonienės, įvairiais būdais stengiasi seselėms pagelbėti ir palengvinti jų darbą. Ruošia madų parodas, vakarienes, renka aukas ir kitokiais būdais telkia lėšas seselių veiklai paremti.

Buvusios ilgametės rėmėjų pirmininkės Marijos Remienės pastangomis, š. m. kovo 15 d. Jaunimo centro mažojoje salėje, Chicagoje, ruošiamas poezijos vakaras, pavadintas "Moters pasaulėjauta". Vakarui vadovaus žinoma skautų veikėja, rašytoja Nijolė Jankutė-Užubalienė. Vakare dalyvaus ir savo poeziją skaitys šios poetės: Danguolė Sadūnaitė, seselė Ona Mikailaitė, Julija Švabaitė-Gylienė, Vitalija Bogutaitė ir Liūnė Sutema. Jaunosios aktorės: Laima Šulaitytė-Day, Dainė Antanaitytė - Velasquez ir Audronė Kižytė rečituos ok. Lietuvos poezių — Janinos Degutytes, Juditos Vaičiūnaitės ir Onės Baliukonytės kūrybą. Taip pat bus skaitoma poeziją Eglės Juodvalkės iš Vokietijos, Lidijos Šimkutės iš Australijos ir Editos Nozaraitės iš Kanados.

Gavėnios metas yra tinkamas laikas susikaupimui ir sąžinės praskaidrinimui. Grožinis žodis tam labai tinka. Tad nepraleiskime progos susipažinti su lietuvių poetėmis ir išgirsti jų kūrybą.

* * *

I A. L. Tautinės s-gos Chicagos skyriaus ruošiamą gen. konsulės Juzės Daužvardienės pagerbimą, įvykstantį kovo 1 d., šeštadienį, Tautiniuose namuose visos vietos yra užpildytos.

Pagerbime dalyvaus ir žodį tars gen. konsulas Anicetas Simutis iš New Yorko, o meninę programą atliks operos solistai: Margarita ir Vaclovas Momkai ir Algirdas Brazis.

Laimingieji paėmę stalus, būkite malonūs laiku atvykti ir pabendrauti su mūsų gerbiama gen. konsule J. Daužvardiene.

KONCERTAI

Margučio ruošiamas koncertas įvyksta kovo 9 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Jaunimo centro didž. salėje. Programą atliks solistė Guoda Puzinauskaitė, gyvenanti Washingtono apylinkėse ir klarnetistas dr. Ramūnas Kireilis iš Denverio, universiteto profesorius. Akompanuos dr. Raminta Lampsatytė-Kollars

iš Vokietijos, Hamburgo universiteto profesorė.

Bilietai gaunami Margučio raštinėje (2615 W. 71st St.) ir Vaznelių Gifts International prekyboje (2501 W. 71st St.). Bilietus įsigykime iš anksto ar koncerto dieną Jaunimo centre.

* * *

Draugo dienraščio metinis koncertas įvyks kovo 16 d., sekmadienį, 4 val. po pietų, Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje. Programoje operos solistai — Dainė Mongirdaitė ir Algirdas Vokietaitis.

Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje, 2501 West 71st St., Chicago, Ill. 60629.

• Tradicinė Kaziuko mugė, ruošiamą Chicagos skautijos, įvyks šį sekmadienį, kovo 2 d. Jaunimo Centre. Atidarys Vyr. Skautininkė vs Stefa Gedgaudienė atvykusi iš Clevelando. Visuomenė kviečiama mugėje gausingai dalyvauti, tuo paremiant skautijos veiklą.

DETROIT

PAMINĖTA LIETUVOS NEPRIKL AUSOMYBĖS 68-JI SUKAKTIS

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 68-ji sukaktis Detroite paminėta Lietuviškų valandėlių programose, bažnyčiose ir Kultūros centre.

Vasario 16 d. 12:30 į Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centro salę, nors diena buvo nelabai palanki, tačiau atvyko nemažai žmonių.

Minėjimą pradėjo DLOC valdybos pirmininkas dr. Algis Barauskas. Taręs žodį, tolimesnei programai vesti pakvietė Andrių Anušį.

J. Kinčiui vadovaujant buvo įneštos į salę 7 vėliavos.

Amerikos himną giedojo B. Januškienė, akompanavo muz. St. Sližys. Iššaukti ir pagerbti Lietuvos kariuomenės savanoriai kūrėjai ir Klaipėdos krašto vaduotojai: Jonas Mikalavičius, Stasys Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas. Invokaciją sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas. Atsistojimu ir tylos minute pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės.

Michigano valstijos gubernatoriaus proklamaciją paskaitė dr. Stefa Miškinienė, Detrito ir Southfieldo miestų burmistrų proklamacijos nebuvo skaitomos. Jos buvo iškabintos salėje.

Senatoriaus Don Riegel sveikinimą paskaitė jo sekretorė A. Vitali. Tarė žodį ir lietuvių pasveikino Michigano senato daugumos vadas John Engler.

Kongresmenas John Dingell jr. kalbėjo 14 minučių. Jo kalba buvo nuoširdi ir užjaučianti. Nežiūrint, kad jis yra lenkų kilmės, baigdamas savo kalbą sveikino gyvus ir mirusius Lietuvos karžygius, reikšdamas viltį, kad lukterėjus ateis laikas ir lietuviai Lietuvos Nepriklausomybės šventę švęs gražioje savo sostinėje Vilniuje. Ilgi plojimai.

Buvo pristatyti kitų tautybių šventėje dalyvaujantieji svečiai, latvių, estų, lenkų, ukrainiečių ir kitų tautybių atstovai. Žodžiu sveikino ukrainiečių atstovas B. Fedarak.

Dr. Kazys Ėringis savo 30 minučių kalboje palietė Lietuvos laikus kuomet ji nešė caro okupaciją, paminėjo suruoštus du sukilimus, spaudos draudimą, nepriklausomos Lietuvos gyvenimą ir jos okupaciją. Savo kalboje kvietė čia gyvenančius lietuvius nesiskaityti, bet jungtis bendram darbui Lietuvos laisvinimui. Programos vedėjas A. Anušis kalbėjojams kongresmanui J. Dingell, J. Engler ir dr. K. Ėringui įteikė po Čiurlionio knygą. A. Anušis paskaitė paruoštą rezoliuciją, kuri buvo plojimais priimta.

Pirmoje meninėje dalyje pasirodė muz. St. Sližio vadovaujamas moterų kvartetas, kurį sudaro: B. Januškienė, Č. Pliūrienė, N. Sližienė ir A. Tamulionienė. Kvartetas labai gražiai pasirodė ne tik savo dainavimu, bet ir apranga. Tai pasididžiavimas Detroitui ir šv. Antano parapijai, kad dar turime kvartetą!

Antroje meninėje dalyje pasirodė M. Gražulis — cello ir S. Morris — pianinas. A. Anušis padėjo kalbėtojams ir programos atlikėjams. Kvartetas ir visi sugiedojo Lietuvos himną, išneštos vėliavos ir buvo baigtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas.

Po Vasario 16 šventės minėjimo Onutė ir Česys ša-deikai savo sodyboje suruošė šventės kalbėtojui dr. K. Ėringiui vaišes, kuriose dalyvavo gražus būrys Detrito lietuvių visuomeninės veikėjų.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 68-ji sukaktis darbštus ir energingus DLOC valdybos pirmininko dr. Algio Barausko buvo gerai suorganizuota, o Andriaus Anušio sklandžiai praveda. Vicepirmininkas Saulius Šimoliūnas gerai išgarsino amerikiečių spaudoje ir televizijoje. Jo pakvietimu į minėjimą atvyko trijų televizijos stočių reporteriai, nufilmavo ir parodė televizijoje. Finansų sekretorius Česys Šadeika telkė Lietuvos laisvinimo reikalus aukas. Jis parašė ir išsiuntinėjo keletą šimto laiškų. Aukos buvo renkamos

PAMIRŠTOS DVI DRAMOS LIEČIANČIOS LIETUVOS KRIKŠTĄ

ALFONSAS KONCĖ

Betvarkant savo archyvą radau seną, mano paties rašytą korespondenciją laikraščiui, vienos dramos vaidinimo aprašymą: V a r p ū G i e s m ė. Ši drama parašyta dar nepriklausomoje Lietuvoje. Šiame krašte šią dramą suvaidino naujieji ateiviai, vadinami dipukai, neseniai atvykę po 2-ro pasaulinio karo. Gaila šio vaidinimo aprašymas užsiliko tik pirmas puslapis:

"Teatro meno darbe įvyko atžymėtina diena: per Atvelykį, š. m. (1955) balandžio 17 d. Waterburyje buvo suvaidinta pirmą kartą J. A. V., o gal ir iš viso tremyje, dar nepriklausomoje Lietuvoje premijuota Petro Vaičiūno 4-rių veiksmų drama "Varpų giesmė". Dramą paruošė ir, kaip sakoma — pastatė — suvaidino Waterburio Lietuvių Scenos Mėgėjų Teatras.

Veikalas ilgas ir sunkiai paruošiamas. Jo turinys paimtas iš 14-15-to amžiaus sanvaros, t. y. Vytauto ir Jogailos viešpatavimo laikotarpio, kai buvo krikščionijai Lietuva. Oficialiai ji tapo apkrikštyta 1387 m. Krikšto apeigos pirmiausia buvo atliktos Vilniuje, pasakiau, pamažu kitose žymesnėse rytinėse Lietuvos vietose, o žemaičiai dar ilgai spyrėjosi ir buvo neva apkrikštyti tik 1413 m. Taigi lietuvių sukrėščioninimas ėjo pamažu. Daugelis lietuvių žiūrėjo labai skeptiškai į naują tikėjimą, niekaip nenorėjo atsisakyti savo senojo tikėjimo, kurio vyriausias autoritetas buvo krivis, arba vaidila, arba žynys — pagal krašto sritis. Bet krašto valdovams uoliai remiant, lietuvių sukrėščioninimas vyko. Susidūrė dvi tikėjimų galybės. Savaime suprantama žmonėse, ypač šeimose ir artimųjų tarpe vyko dėl to skausmingų pergyvenimų, konfliktų net iki tragiškumo. Ne vienas, priėmęs krikščionijų tikėjimą saugojosi dar, slėpėsi nuo kitų šeimos narių ar artimųjų tebeišpažįstančių dar senąjį tikėjimą ir griežčiausiai smerkiančių anuosius, laikydami juos net išdavikais, kol pagaliau visas kraštas pamažu tapo tikrai krikščioniškas, nors žmonėse ilgai užsiliko senojo kulto papročių naujame tikėjime pritaikintų.

"Varpų giesmės" vyriausias motyvas ir yra paimtas iš tų dviejų tikėjimų susidūrimo. Sielų konfliktas

ir minėjimo dienoje Kultūros centre. Jau surinkta 4,700 dol. Aukos dar priimamos ir laukiamos.

A. Grinius

dėl tikėjimų, meilės ir lyg žūstančios tradicijos, susidarė stipri intriga, kuri smalsiai domino žiūrovus per visą, kad ir ilgą bei ilgais dialogais nutęstą vaidinimą. Savaime traukte traukė pamatyti, kuo gi tas viskas pasibaigs. Taigi, ir psichologiškai drama yra gilios prasmės. Svarbiausiai — drama vyko krivio būveinėje. Krivis, senojo tikėjimo vyriausias dvasiškis, ilgą laiką nežinojo, kad jo dukterė Danguolė jau priėmusi krikščionijų tikėjimą. Ji tėvui nesisakė bijodama jo sielai baisaus smūgio, kurs galėtų pakirsti to seno išminčiaus gyvybę. Ji taip pat išsyk nesisakė besanti krikščione ir jaunam lietuviui karžygiui žygaudui, kuris tebebuvo senojo tikėjimo išpažintojas ir viens kitą labai mylėjo. Bet tuoktis kliudė tikėjimai. Danguolė nors labai mylėjo žygaudą, bet nedrįso tekėti už pagonio, o šis, kai sužinojo aną esant krikščione — irgi nenorėjo jau vesti jos.

Pagaliau vyriausio krivio dukters meilė išėjo aikštėn ir taip pat paaiškėjo, kad ji jau yra krikščionė. Tai buvo kriviui didžiausias smūgis. Jis beveik apalpo. Atsipeikėjęs šiaip taip, susikaupė ir ilgai sielėjosi, dū savo, dejavo, kad jo garbingas tikėjimas žalojamas, pažeidžiamas... Kas bus su šventykla? Kokie būs įvykiai aplinkui dedasi! Jis šaukė dievus, gelbėti.

Šio krivio dejavimai, aimanavimai ir kalbėjimai tęsėsi gana ilgai; publika net pradėjo nerimauti. Krivio rolę atliko J. Brazauskas (pats ir režisierius), o Danguolę vaidino Danutė Malakauskaitė. Vaidinimas užtruko 3 valandas. Buvo parodyta visa eilė dramatiškų konfliktų".

Šiandien mes matome panašių ideologinių konfliktų.

Antra, drama verta dėmesio ryšyje su Lietuvos krikšto sukakties paminėjimu, liečia Mindaugą ir jo žmonių krikštą. Veikalas atsispausdintas knygelėje, antgalviu: "MINDAUGIS Lietuvos Karalius. Istorijos paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slovacki. Lietuviškai vertė Vincas Kapsas. Chicago, Ill. Kaštu ir spaustu vė "Lietuvos" 924 33 St. 1900." Tai plona, 86 puslapių knygelė, aptrūnijusi, išgelbėta iš SLA rūsio New Yorke. Galbūt kur nors yra jos naujesnė laida arba iš viso naujas vertimas geresne lietuvių kalba.

Ši tragiškoji drama sudaryta 5-se aktuose ir daugelio scenose.

Vasario 16-toji Clevelande

Anastazija Mackuvienė

Vasario 16-sios minėjimas ruoštas Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelandos skyriaus drauge su Lietuvių Bendruomenės apylinke, šiemet įvyko 68-rių metų nuo Nepriklausomybės Akto paskelbimo dienoje. Pamaldos žuvusiems dėl Lietuvos laisvės buvo atnašautos abejose lietuvių parapijose ir žuvusiems pagerbti uždegtas aukuras Dievo Motinos parapijoje.

Minėjimą atidarė ALT o skyr. pirm. Algimantas Pautienis trumpu dalyvių pasveikinimu. Organizacijų atsto-

vams įnešus dvyliką vėliavų į Dievo Motinos parapijos auditoriją, parapijos choras sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus bei maldą žuvusiems dėl Lietuvos Nepriklausomybės. Invokaciją perskaitė kun. Gediminas Kijauskas, SJ.

Perskaityta proklamacija Ohio valstijos gubernatoriaus Richard F. Celeste ir Cuyahoga apskrities komisyonierių. Clevelando miesto mero George F. Voinovich proklamaciją perskaitė mero specialus asistentas Vac-lav Hivnar, kuris perdavė savo asmeniškų ir čekų visuomenės šiltus linkėjimus. Clevelando Tarybos proklamaciją paskaitė miesto tarybos narys Micke Volensec, taipogi perduodamas asmeniškų ir slovėnų visuomenės linkėjimus. Sveikinimai laiškais gauti iš JAV senatoriaus John Glenn ir iš Cuyahoga apskrities revizoriaus Tim McCormack.

Pristatyti salėje esantieji kunigai ir tautybių atstovai: Ohio Estų Tarybos pirm. Andreas Traks, Clevelando Baltiečių komiteto vicepirmininkai - estas Toomas Tulbalkian ir latvis Maris Mantenieks, Solidarity Rėmėjų D-jos pirm. David Domzalski ir Clevelando Ukrainiečių Tarybos narys William Lyscynsky.

Buvo taip pat pristatyta savanoriai Jonas Barniškis

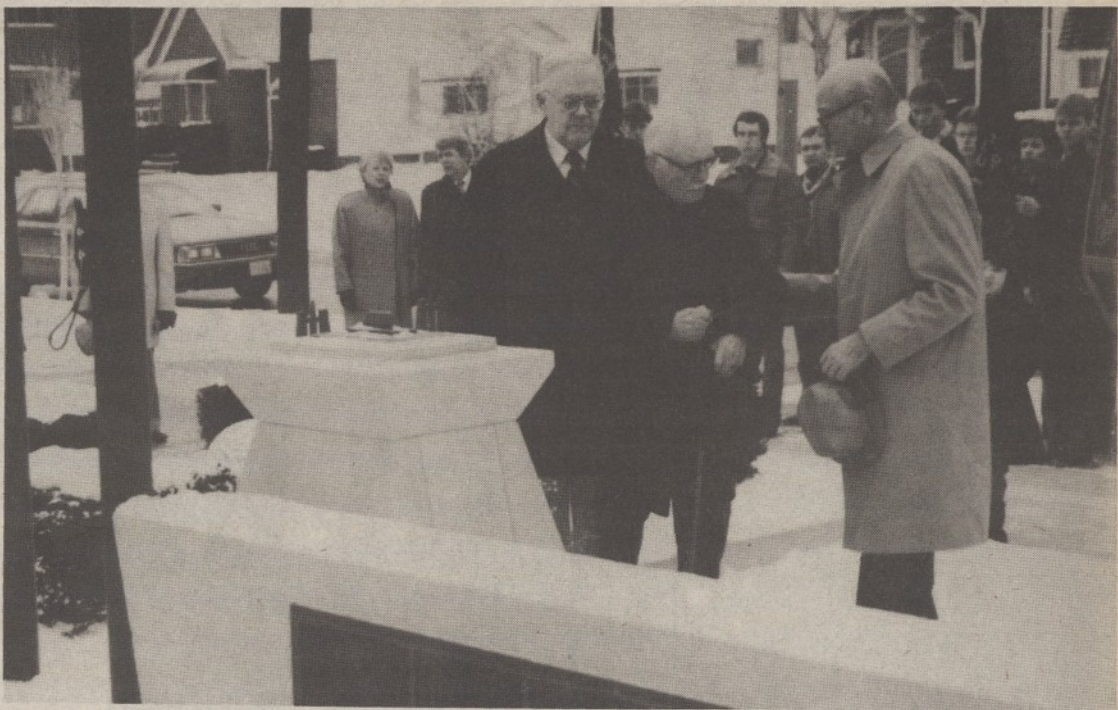
Ohio state sen. Gary Suhadolnik ir pranešėja Dalia Oranaitė.

V. Bublytė sega gėlytes kūrėjams-savanoriams J. Barniškiui ir V. Bartuškai. V. Bacevičiaus nuotr.

Vasario 16 minėjime Clevelande. Prieky dalis organizacijų su vėliavomis ir scenoje parapijos choras. V. Bacevičiaus nuotr.

Vasario 16 prie laisvės paminklo Clevelande. Aukuro ugnį uždega Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris Jonas Barniškis. Šalia stovi ALT pirm. A. Pautienis ir LB pirm. Vl. Čyvas. J. Velykio nuotr.

Lithuanians recall 22-year independence

Lithuanians from Greater Cleveland gathered at a Cleveland church yesterday to celebrate the 68th anniversary of the brief restoration of Lithuania's independence.

Like other such commemorations in the past 46 years, the program at Our Lady of Perpetual Help Church on Neff Rd. was tinged with regret and filled more with resolve than celebration. Since 1940, the Baltic nation has been occupied by the Soviet Union, which considers Lithuania one of the Soviet republics.

The United States does not recognize Soviet rule in any of the Baltic republics — a fact referred to gratefully by many speakers on the program.

In proclamations and speeches delivered to the audience of about 450, speaker after speaker sounded themes of faith for Lithuania's ultimate release from the Soviet yoke, and of reaffirmed dedication to working for renewed independence.

"I strongly believe God's truth will prevail and our native (East European) countries will be free again," declared a spokesman for Mayor George V. Voinovich. The mayor, Governor Richard F. Celeste, the Cuyahoga County commissioners and City Council all sent official proclamations recognizing yesterday as Lithuanian Independence Day in Ohio.

State Sen. Gary C. Suhadolnik, a featured speaker, told the assembly, "The responsibility of Americans is to assist people who seek freedom from communist domination. . . I want you to know I share your concerns."

Suhadolnik, R-24, of Parma Heights, stressed that the younger generations here "cannot be reminded enough" about the loss of freedoms in countries subjected to Soviet rule, "because, regrettably, we take our freedom for granted."

Despite Soviet attempts to stamp it out, a resistance movement in the form of underground publications and forbidden cultural education survives in Lithuania.

Antanas Klimas, a University of Rochester linguistics professor who also spoke, observed that the size of this opposition was less important than its persistence. As long as there is resistance, there is hope, he said.

A program of Lithuanian folk songs and dances, presented by the church choir and Grandinele, a local folk dance ensemble, followed the speeches.

The commemoration was sponsored by local chapters of the Lithuanian American Council, a national umbrella organization of 14 political action groups, and the Lithuanian American Community, a cultural organization.

Antras svarbus veiklos laikas įvyko ryšium su Simo Kudirkos išlaisvinimo odisėja. Lietuvių ir jų draugų pastangomis, pasaulis garsino ir atidžiai sekė jo išdavimo, teismo, kalinimo ir pagaliau išlaisvinimo eigą. Amerikoje įvykių žinios dar buvo papildytos televizijos drama ir knyga.

Prelegento nuomone, okupuotos Lietuvos pagrindžio spauda liktų 'balsas tyruose' jeigu vakarų pasaulio lietuviai jos neplatintų, neverstų į kitas kalbas ir nepaleistų į platųjį pasaulį. Ta spauda išaugo į 'baisų baubą Sovietų Sąjungos imperijai'.

Prof. A. Klimas skaito paskaitą. V. Bacevičiaus nuotr.

Dr. Klimas taipogi paminėjo populiarią literatūrą anglų kalba, k.t. žinomo rašytojo Allen Drury knygą "The Roads of Earth", kurioje keliuose vietose paminėti lietuvių sukilimai prieš rusus, Tom Clancy knygą "The Hunt for the Red Deer" apie vieną lietuvių šeimą, ir rimtom studijom skirtą, lietuvių išleistą anglų kalba šešių tomų "Encyclopedia Lituanica".

Pabaigai dr. Klimas pažymėjo, jog pereinamųjų metų Laisvės Žygis Baltijos jūroje ir Kopenhagos tribunolas, prie kurio daugiausiai prisidėjo latviai ir estai, taipogi pri-

(Nukelta į 14 ps1.)

Europos kilmės ir puikiai supranta ir atjaučia mūsų pastangas atkovoti nepriklausomybę Lietuvai. Savo kalboje jis stengėsi priminti, ypatingai jaunimui, kad ta laisvė, kuria naudojasi Amerikos gyventojai, nėra praktikuojama Sovietų Sąjungoje ir kad visiems privatu atsakomybė padėti tiems, kurie siekia išlaisvinimo iš komunistų priespaudos.

Pagrindinis kalbėtojas buvo dr. Antanas Klimas, lingvistikos profesorius Rochesterio universitete. Pastatydamas klausimą, ar išeivijos lietuviai atliko Lietuvos ambasadoriaus pareigas ir ar jiems pavyko išgarsinti Lietuvos kančias plačiame pasaulyje, profesorius išvardino eilę įvykių, kurie tą misiją išpildė. Prelegento nuomone, pats svarbiausias lietuvių, latvių ir estų politinės veiklos pasisekimas įvyko Australijoje, vyriausybei atšaukus Sovietų okupacijos pripažinimą, ko niekad anksčiau nebuvo girdėta pasaulio istorijoje.

Clevelando organizacijų atstovai su vėliavomis dalyvavę Vasario 16 pamaldose Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Dešinėje stovi ALT skyr. pirm. A. Pautienis. J. Velykio nuotr.

Vasario 16-toji Clevelande

(Atkelta iš 13 psl.)

skaitytini prie išimtinų propagandos laimėjimų, ypač Europos spaudoje.

Meninė programa pasigėrėtina ne vien puikiu atlikimu, bet įvairumu ir plačia apimtimi. Programoje dalyvavo 25-ių asmenų parapijos choras, orkestras susidedantis iš dviejų klarnetų, fleitos, trumpetės, valtaronės, tubos, akordeono ir elektrinių vargonėlių, ir 31 Grandinė-lės šokėjų.

Programa pradėta su choru. Skambiai sudainavus penkias dainas, choras pasi-

traukė į šonus, o į scenos vidurį įplevė savo spalvingą jaunų šokėjų grupę. Choras ir orkestras karts nuo karto daina ir muzika akompanavo įvairių šokėjų grupių grakščius pasirodymus, iš viso sudainuojant dar penkias dainas. Pabaigai, iškilmingai ir didingai orkestrui užgaudus, salė virpėjo himnu Lietuvosiais Esame Mes Gime.

Choro dirigentė muzikė Rita Čyvaitė-Kliorienė. Grandinė-lės vadovas Liudas Sagys. Programos pranešėjai Dalia Orantaitė ir Romas Bublys.

Gražus minėjimo aprašymas tilpo sekančią dieną laikraštyje The Plain Dealer. Televizijos stoties operatoriai atsilankė Mišių metu Šv. Jurgio bažnyčioje ir vaizdelį iš ten rodė TV ekrane.

Rengėjai dėkoja dr. Klimui už jo turiningą kalbą, dėkoja visiems prie minėjimo rengimo prisidėjusiems, tau tybių bei valdžios atstovams ir minėjimo dalyviams.

• **PATRIA** prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• **PERKANT IR PARDUODANT NAMUS** prašome kreiptis į **ČIPKUS REALTY**, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• **KOVO 2 D.** 2:30 val. p. p. Lietuvių Namuose VLIKo vicepirmininko Liūto Griniaus pranešimas apie pabaltiečių žygį Skandinavijoje. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius.

• **KOVO 9 D.** 12 val. Dievo Motinos parapijos kavinėje Kredito kooperatyvo Taupa narių metinis susirinkimas.

• **KOVO 16 D.** Kaziuko mugė Dievo Motinos parapijos salėje.

• **KOVO 22 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• **BALANDŽIO 5 D.** 7:30 val. vak. koncertas "Daina" Dievo Motinos parapijos salėje. (Dainuos olandai dainininkai lietuviškas dainas).

• **BALANDŽIO 12-13 D.** Židinio parengimas.

• **BALANDŽIO 26 D.** Hamiltono Mergaičių "Aidas" ir Clevelando dainos muzikos vieneto "Uzdainuokim" jungtinis koncertas.

DVIDEŠIMT KETVIRTASIS DIRVOS NOVELĖS KONKURSAS

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

Tema. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

Ilgis. Novelė turi būti ne trumpesnė kaip 15 psl. mašinėle rašytą, su dvigubu tarpu.

Laikas. Paskutinė rankraščiui įteikti data 1986 m. birželio 15 d.

Adresas rankraščiams siųsti. Dirva, Novelės konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

Paruošimas. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridėdama uždaro vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Vokelis nebus atidarytas nelaimėjus.

Sąlygos. Laimėjusiam autoriui bus įteikta mecenato Simo Kašelio 600 dolerių premija, Dirva turi teisę premijuotą novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje ar atskiru leidiniu novelių rinkinyje.

Nepremijuoti rankraščiai. Gražinami tik autoriams prašant.

Jury komisija iš trijų narių sprendžia kas premijuotina paprasta balsų dauguma. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS

CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:

Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis
6 mėn.	8.14%
12 mėn.	8.4%
18 mėn.	8.94%
30 mėn.	9.2%
Spec. sąskaita	7.12%
Reg. taup. s-ta	6.1%

Skoliname:

asmeniniams reikalingam, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgiūnams.

Smulkesnės informacijos suteikiama TAUPOS įstaigoje.

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIMAME MOKESČIUS UŽ ELEKTROS, ŠILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

SKOLINAME NAMŲ PAGERINIMUI IR NAMŲ PIRKIMUI (MORTGIČIAMS).

TAUPOS DARBO VALANDOS

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais: nuo 10:00 val. r. — 2:00 val. p. p. Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 7:00 val. vak.

adv. A. Sirvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose. SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.
Dievo Motinos parapijos patalpose (centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablius kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

VIESAS PRENEŠIMAS

Cuyahogos apskrities kontrolierius Tim McCormack praneša, kad jo įstaigoje priimami pareiškimai nekilnojamo turto mokesčiams sumažinti pagal Homstead aktą.

Šie namų savininkai turi teisę pasinaudoti mokesčių sumažinimo aktu:

1. Nors vienas iš savininkų (vyras ar žmona) turi būti 65 metų arba senesnio amžiaus; arba 1986 gruodžio 31 sulauksias 65 metų.

2. Asmenys turį invalidumo pažymėjimą, gali paduoti pareiškimą būdami bet kurio amžiaus.

3. Asmuo (savininkas) turi pats gyventi savo namuose.

4. Savininko bendros metinės pajamos negali būti didesnės kaip \$15,000 (vyro ir žmonos).

Norintieji gauti pareiškimo blanką arba sužinoti daugiau informaciją apie Homstead aktą, prašom skambinti darbo valandomis (8:30-4:30) apskrities kontrolieriaus Tim McCormack įstaigai tel. 443-7050. Jeigu negalite susikalbėti angliškai, prašykite tarnautojo, kuris kalba lietuviškai. Asmenys, kurie buvo įteikę pareiškimus 1985 metais, kovo mėnesį gaus paštu naujus blankus.

**PRANEŠIMAS APIE
PABALTIEČIŲ LAISVĖS
RYŽTO ŽYGI
SKANDINAVIJOJE**

VLIKo vicepirm. inž. Liūtas Grinius padarys pranešimą apie žygį Clevelando lietuvių visuomenei šį sekmadienį, kovo mėn. 2 d., 2:30 val. p. p. Lietuvių Namų didžioje salėje. Pranešimas bus iliustruotas skaidrėmis. Taip pat vyks žygio aprašymų Europos spaudoje paroda.

Inž. Liūtas Grinius, buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus sūnus, yra plati ir įdomi asmenybė.

Profesiniai, L. Grinius, kaip diplomuotas elektros inžinierius bei daugelio priešginklinių sistemų tyrinėtojas, darbuojasi JAV laivyno ginklavimo skyriuje. Jis yra gavęs 5 JAV laivyno įvertinimus ir daugelį kitų atžymėjimų. Taip pat parašė virš šimto techninių straipsnių, kurių dauguma yra neskelbtini JAV saugumo sumetimais.

Visuomeninėje veikloje L. Grinius pradėjo reikštis 1943 m. kaip antinacinės rezistencijos veikėjas ir pagrindinio spaudos leidėjas.

Nuo 1979 m. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos vicepirminkas, lietuvių atstovas Pasaulio Pabaltiečių Santalkoje ir vienas iš pagrindinių šio laisvės žygio koordinatorius.

Clevelandiečiai yra prašomi atsilankyti ir pasiklausti apie šį plataus masto lietuviams svarbų įvykį. Įėjimas auka. Pranešimą

NERINGOS IR PILĖNŲ TUNTŲ

KAZIUKO MUGĖ

ĮVYKS SEKMADIENĮ, KOVO 16 D.
DIEVO MOTINOS PARAPIJOS SALĖJE.

ATIDARYMAS 11:15 V. R.

- SKANŪS PIETŪS
- ĮDOMŪS IR GRAŽŪS RANKDARbiai
- SKAUTŲ PROGRAMA

ATEIKITE SMAGIAI PRALEISTI POPIETĘ.

rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyrius. (ap)

• Lietuvių namų akcinių susirinkime įvykusiame vasario 23 d. į direktorių tarybą buvo išrinkti Algis Matulionis, Vytautas Ramonis, Vytautas Čyvas ir Romualdas Bublys. Susirinkime dalyvavo 65 akcininkai atstovaudami apie 8,000 akcijų.

• Kredito kooperatyvo "Taupa" naujas telefono numeris yra: 481-6677. Galima skambinti nuo antradienio iki šeštadienio darbo valandomis.

**VASAROS ŽIEMOS
STUDENTŲ PROGRAMA
WASHINGTONE**

Joint Baltic American National Committee (JBANC) kuris atstovauja Amerikos Lietuvių Tarybą, bei latvių ir estų organizacijas, praneša, kad ALTA ir JBANC jau priima kandidatus 1986 m. vasaros ir 1987 m. žiemos internų programom.

Vienas studentas iš kiekvienos Pabaltijo tautybės bus parinktas dešimties savaičių darbui JBANC įstaigoje netoli Washingtono. Kiekvienam internui bus

mokama \$1,500.00 stipendija už vasaros darbą; taip pat bus apmokamos oficialios kelionių išlaidos.

Internų programa suteikia progą studentams asmeniškai patirti ką reiškia Washingtono specialiųjų interesų grupių atstovavimo darbas, ir naudingiau susipažinti su Pabaltijo valstybės liečiančiais politiniais klausimais.

Internai turi mokėti savo tautybės kalbą. Turi būti bent 18 m. amžiaus, JAV piliečiai ir Washingtono privalo turėti automobilį. Pirmenybė bus duodama tiems studentams, kurie pagrindiniu dalyku studijuoja politinius mokslus, žurnalistiką, baltistiką, sovietistiką, istoriją arba valdžios mokslus.

JBANC prašo kad studentai parašytų ir atsiųstų savo reziumė (resume) kartu su lydraščiu (cover letter) iki balandžio 30 d. šiuo adresu: Amerikos Lietuvių Taryba, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kai kurie universitetai teikia kreditus už politinį bei kitą vasaros interno darbą. Studentai turėtų pasiteirauti ar jų universitetas teikia kreditus. Kandidatai taip pat prašomi pažymėti jeigu jie norėtų dirbti JBANC, žiemos laiku. Tie studentai kurie nebus išrinkti vasaros programai, turės progos dirbti žiemos programoje.

JBANC yra vienintelė pabaltiečių organizacija kuri dirba pilnu laiku Washingtono pabaltiečių reikalams. JBANC finansiniai išlaiko Amerikos Lietuvių Tarybą, Estų Amerikos Tarybą ir Amerikos Latvių Sąjungą. Be ALTA paramos, lietuvių jaunimas neturėtų šia neįvertinamą progą susipažinti su Washingtono politine sistema. Daugiau informaciją apie šią vasaros programą teikia Amerikos Lietuvių Taryba, telef. (312) 778-6900 arba JBANC, P. O. Box 4578, Rockville, Md. 20850. Tel. (301) 340-1954.

Superior Savings
ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00,
penktadieniais 9:00 iki 6:00;
šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

DIRVA

PRANEŠIMAS

Lietuvių Fondas praneša suinteresuotiems asmenims, organizacijoms ir institucijoms, kad prašymai Lietuvių Fondo paramai gauti, turi būti įteikti iki šių metų kovo 15 d., o studentų stipendijoms — iki balandžio 15 d. Paskutinė įteikimo data yra laikoma pašto

spaudas. Vėliau gauti prašymai šių metų skirstyme nebus svarstomi.

Prašymams visos formos ir paaiškinimai gaunami Lietuvių Fondo būstinėje: 3001 West 59th Street, Chicago, Ill. 60629, telef. (312) 471-3900. Būstinė veikia 5 dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų. Prašome užėti ir pasiimti

Trijų metų mirties sukaktis

A. A.

DR. VACLOVAS ČEKAS

Mirė 1983 m. vasario 21 d. Gimė 1905 m. Baigęs Tauragės mokytojų seminariją, vėliau studijavo Heidelbergo universitete ir įsigijo medicinos daktaro diplomą.

Nuo pat jaunų dienų įsijungė į tautines organizacijas eidamas įvairias pareigas. Buvo Klaipėdos krašto sukilimo dalyvis. Pirmos sovietų okupacijos metu už visuomeninę veiklą buvo pasodintas kalėjiman. Antrai okupacijai artėjant su šeima žmona Emilija ir dviem dukrom Aldona ir Danguole pasitraukė į vakarus ir čia vėl tuojau įsijungė į visuomeninę veiklą: aktyviai dalyvavo ALTe, ALT S-gos veikloje, LB, buvo Vilties d-jos valdyboje, prenumeravo daug lietuviškos spaudos. Dirbo, anot Lietuvos generalinio konsulo Aniceto Simučio žodžių, savo Tėvynei Lietuvai nesiekdamas vadovavimo pareigų.

Giliai tebeliūdi

žmona Emilija,
dukterys Aldona ir Danguolė
su šeimomis.

Tauriam lietuviui, Lietuvos kariuomenės kapitonui

A. A.

KAZIUI MATUČIUI

mirus, jo žmonai ELENAI, dukrai AUDRONEI, žentui RIMUI GULBINAMS bei jų šeimai, posūniui EUGENIJUI KNIUKŠTAI, jo šeimai ir visiems velionies artimiesiems užuojautą reiškia.

Eleonora, Mečys,
Rimys, šarūnas, Dainius,
Gintaras ir Arvydas
Valiukėnai

Dr. Jokūbas ir Loreta Stukai, apdovanoti Vatikano aukštais žymenimis už nuopelnus Katalikų Bažnyčiai, buvo pagerbti Newarke, N. J. Šalia stovi vysk. Paulius Baltakis.

reikiamas formas, rašyti laiškus ar skambinti telefonu ir pageidaujama informacija bus suteikta. Prašymai bus svarstomi tik laiku įteikus ir pilnai užpildžius tik Lietuvių Fondo nustatytas formas.

• **Vyriausia Skautininkė vs Stefa Gedgaudienė** asmeniškais reikalais būdama Los Angeles, Calif., taip pat dalyvavo vasario 15 d. vyr. skaučių kun. Gražinos būrelio susimastymo dienos sueigoje. Būreliui vadovauja Violeta Gedgaudienė. Vakare susitiko su Palangos tunto vadovė platesniam pasitarimui, vadovaujant tuntininkei Laimai Jarašūnienei. Vasario 16 d. dalyvavo Nepriklausomybės šventėje šv. Kazimiero parapijos salėje.

• **G. Meiliūnienė, SLA sekretorė**, praneša, kad SLA pildomosios tarybos rinkimai vyks š. m. kovo mėn. Visi SLA nariai raginami rinkimuose gausiai dalyvauti.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

K. Šidlauskas,
St. Petersburg 3.00
K. Pažemėnas,
Rancho Palos Verdes 25.00
A. Petkauskas, Chicago 5.00
A. Kizys, Euclid 8.00
V. Katinas, Richmond Hill 3.00
V. Rociūnas,
Independence 8.00
J. Vilutis, Chicago 18.00
S. Venclauskas, Euclid .. 3.00
Pr. Dovydaitis,
Los Angeles 8.00
V. Trečiokas, Wethersfield 8.00
J. Drasutis, Pittsburgh .. 8.00
P. Petrušaitis, Racine ... 15.00
K. Laikūnas, Chicago .. 5.00
A. Rymdis, Woodhaven .. 3.00
V. Požėla, Omaha 3.00
A. Verbylienė, Cleveland 10.00
A. Kavaliūnienė, Chicago 3.00
L. Dautartas,
Ormond Beach 10.00
R. Jurkūnienė, Lomita .. 3.00
J. Bevins, Sarasota 3.00
A. Garmus, Juno Isles 18.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

• **Sol. Reginos Žymantaitės-Peters koncertas** įvyks š. m. balandžio 20 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Toronto Lietuvių Namuose. Rengia Dirvos rėmėjų Toronto būrelis.

• **Inž. A. Venskus** — Europos Lietuvių Krikščionių Demokratų Tarybos pirmininkas š. m. sausio mėn. 9 d. dalyvavo Europos Krikščionių Demokratų Unijos ir Europos Liaudies Partijos tarptautinės politikos komisijos posėdžiuose, kurie įvyko Europos Parlamento rūmuose Briuselyje.

Šiuose posėdžiuose, be kitų dienotvarkės punktų, buvo plačiai svarstoma šių dienų pavergtų kraštų padėtis. Pranešimus padarė Čekoslovakijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Lietuvos ir Vengrijos atstovai.

LOS ANGELES

• **Lietuvių Kredito Kooperatyvas** persikėlė į naujai atremontuotas patalpas Tautinių Namų apačioje.

Raštinė atidaryta 5 dienas savaitėje sekančia tvarka:

Nuo antradienio iki penktadienio nuo 10 val. ryto iki 3 val., antradienio vakare nuo 5 iki 7 valandos, šeštadienį nuo 10 val. ryto iki 12 valandos. Pirmadienį uždaryta.

Kredito Kooperatyve labai palankiomis sąlygomis duodamos paskolos ir už santaupų indėlius mokamos aukštos palūkanos. Lietuvių kolonijos gyventojai maloniai kviečiami naudotis šios įstaigos patarnavimais.

Kooperatyvo adresas — 3352 Glendale Blvd., Los Angeles, Ca. 90039. Telefonas: (213) 661-5276 arba 667-3080.

• **Vincas Juodvalkis, CPA** persikėlė į naujas patalpas Tautiniuose Namuose, 3352 Glendale Blvd. Įstaiga atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak., išskyrus sekmadienius ir pirmadienius. Tel. (213) 667-3080.

• **Kęstas ir Mirga Pažemėnai**, gyv. Rancho Palos Verdes, Ca., atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 25 dol. Ačiū.

PADĖKA

Mano broliui

JURGIUI ŠVOBAI

mirus Lietuvoje, pareiškusiems užuojautas ALTS Detroito skyriui ir draugams spaudoje, laiškais ir asmeniškai savo ir šeimos vardu nuoširdžiai dėkoju.

Jonas Švoba